

Q2

בנק הפועלים

דוח על הסיכונים
גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים
ליום 30 ביוני 2016

תוכן העניינים

7	מבוא
7	מידע צופה פני עתיד
7	א. עקרון גילוי כללי
8	ב. תחולת היישום
8	ג. הון – מבנה והלימות ההון
8	מבנה ההון הפיקוחי והרכב ההון
9	חישוב יחס ההון
26	הלימות ההון
31	יחס מינוף
34	ד. הערכת הסיכונים וניהולם
34	סיכון אשראי
35	חשיפות לסיכון אשראי
54	סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים ^{מ.ג}
54	סיכונים בתיק הלוואות לדיור ^{מ.ג}
56	הפחתת סיכון האשראי – גילויים בגישה הסטנדרטית
62	סיכוני אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
63	חשיפות איגוח
64	סיכון שוק
64	אומדני הסיכון של הפעילות למסחר
65	דרישות ההון בגין סיכוני השוק
65	סיכון תפעולי
66	סיכון מניות ומרווחי אשראי: סיכון השקעה
66	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
67	סיכון ריבית בתיק הבנקאי
67	סיכונים מובילים ומתפתחים ^{מ.ג}
68	סיכון ציות ^{מ.ג}
69	סיכון משפטי ^{מ.ג}
69	סיכון מוניטין ^{מ.ג}
69	סיכון רגולציה וחקיקה ^{מ.ג}
70	סיכון כלכלי ^{מ.ג}
70	סיכון כלכלי – מצב המשק בישראל
70	סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם
71	סיכון אסטרטגי ^{מ.ג}
71	סיכון סביבתי ^{מ.ג}
72	ה. סיכון בזילות

רשימת הטבלאות

הון – מבנה והלימות ההון

9	טבלה ג.1: חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון
11	טבלה ג.2: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון
12	טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי
18	טבלה ג.4: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי
21	טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי
28	טבלה ג.6: מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי (כאמור בהוראות נב"ת 201 עד 209)
29	טבלה ג.7: נכסי סיכון בחלוקה למגזרי פעילות ^{מ.1}
30	טבלה ג.8: דוח תנועות בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה ^{מ.1}
31	טבלה ג.9: יחס המינוף
32	טבלה ג.10: השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס מינוף
33	טבלה ג.11: גילוי על יחס מינוף

הערכת הסיכונים וניהולם

35	טבלה ד.1: פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי
37	טבלה ד.2: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות
40	טבלה ד.3: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים
41	טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי
47	טבלה ד.5: איכות אשראי ופיגורים
50	טבלה ד.6: הפרשה להפסדי אשראי
52	טבלה ד.7: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי
54	טבלה ד.8: פירוט יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לוויים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי ^{מ.1}
54	טבלה ד.9: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדירור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק ^{מ.1}
55	טבלה ד.10: נתוני הלוואות לדירור – שיעור מסך הביצועים החדשים ^{מ.1}
57	טבלה ד.11: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי
58	טבלה ד.12: סכום חשיפות האשראי נטו לאחר הפחתת סיכון אשראי
60	טבלה ד.13: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי
62	טבלה ד.14: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים
63	טבלה ד.15: פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק
64	טבלה ד.16: אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR)
65	טבלה ד.17: דרישות ההון בגין סיכוני השוק
66	טבלה ד.18: פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי
67	טבלה ד.19: נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש)

סיכון נזילות

72	טבלה ה.1: יחס כיסוי הנזילות – תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016
75	טבלה ה.2: פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראות באזכ"מ ^{מ.1}
76	טבלה ה.3: נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים ^{מ.1}

מבוא

המידע המפורט להלן בדיווח על הסיכונים, כנדרש בהוראות הדיווח של ב"י, כולל דרישות גילוי שפורסמו על-ידי ועדת באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על-ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על-ידי צוות משימה שהוקם על-ידי המוסד ליציבות פיננסית (FSB) לשיפור הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים. מידע נוסף על הסיכונים, כפי שעולה מהוראות הדיווח, ואינו מבוסס על דרישות הגילוי שפורסמו על-ידי ועדת באזל מסומן בסימון **מ.ב.** בכותרת הפסקה.

פרסום זה של הדוח על הסיכונים מהווה מידע משלים ומרחיב לדוח הכספי של בנק הפועלים בע"מ בנושאי ניהול הסיכונים וההון. יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2015 והדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2015 וביאוריהם להלן "הדיווח השנתי" וביחד עם תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016 וביאוריה.

מידע צופה פני עתיד

מרביתו של המידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים גולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תוכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתעדים", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "יהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובח"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתממשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

א. עקרון גילוי כללי

על פי הנחיות בנק ישראל, ההצהרות על הגילוי בדוח הכספי התקופתי של הבנק, תקפות גם לדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים.

במסגרת הדיונים בדוחות הכספיים של הבנק, אישר דירקטוריון הבנק את פרסום הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים.

ב. תחולת היישום

תחולת היישום מתייחסת למסגרת עבודה למדידה והלימות הון של בנק הפועלים. ככלל, דרישות ההון של הבנק מבוססות על הדוחות הכספיים המאוחדים שלו, הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו. על-פי כללי החשבונאות המקובלים, חברות בנות הנשלטות במישרין או בעקיפין על-ידי הבנק מאוחדות בדוחות הכספיים, בעוד שלמטרות פיקוח על הון, חלים לעתים כללי איחוד שונים. יחד עם זאת, ליום 30 ביוני 2016 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות כלשהן על העברת הון פיקוחי בתוך הקבוצה, למעט בגין בנק פוזיטיבי אשר לגביו כל הון מעבר לדרישות נדבך 1 אינו זמין ברמת הקבוצה ולפיכך מוקצה כנגדו הון במסגרת חישובי נדבך 2. למגבלות הקבועות בהיתר בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק, בקשר עם חלוקת עודפים, ראה [ביאור 25 בדוחות הכספיים לשנת 2015](#). לפרטים נוספים בדבר החברות המוחזקות העיקריות של הבנק ראה [ביאור 15 בדוחות הכספיים לשנת 2015](#).

ג. הון – מבנה והלימות הון

מבנה ההון הפיקוחי והרכב ההון

מדידת ההון מבוססת על חלוקת ההון להון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) ולהון רובד 2. הון עצמי רובד 1 כולל את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק וזכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות בניכוי עודף ההון בגין. ההתאמות הפיקוחיות והניכויים העיקריים מהון עצמי רובד 1 הינם נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין, מסים נדחים לקבל נטו שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, מסים נדחים לקבל נטו בגין הפרשי עיתוי, רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי, השקעה עצמית במניות רגילות כולל התחייבות לרכישה עצמית של מניות בכפוף להסכמים חוזיים והשקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי.

הון רובד 1 נוסף כולל מכשירי הון מורכבים חדשניים שאינם כשירים להכרה בהון הפיקוחי לפי הוראות באזל 3 ולכן מופחתים בהדרגה לפי הוראות המעבר. מכשירי הון מורכבים לא חדשניים כוללים מאפיינים כגון: תאריך פירעון אשר לא יפחת מ-49 שנה, הם אינם מובטחים בבטוחות כלשהן, הזכויות לפיהם נדחות ביחס לכל נושי הבנק, הם כוללים מנגנונים לספיגת הפסדים על בסיס שוטף (השעיית תשלום ריבית וקרן והמרה כפויה למניות בהתקיים הנסיבות הקבועות לאותם מכשירים) והם אינם צוברים ריבית וקרן שלא שולמו במועד שבו דרך שהיא (למעט במקרה של תשלום בצורת מניות), לרבות במקרה בו הושעו תשלומי הריבית והקרן. מכשירי הון מורכבים חדשניים הם כאלו העונים להגדרת מכשירי הון לא חדשניים, ובנוסף הם גם כוללים תמריץ לבנק לביצוע פדיון, כגון: מנגנון להגדלת שיעור הריבית לאחר חלוף מספר שנים.

הון רובד 2 כולל הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי, מכשירי הון מורכבים חדשניים וכתבי התחייבות נדחים. מכשירי הון וכתבי ההתחייבות אינם כשירים להכרה בהון הפיקוחי לפי הוראות באזל 3 ולכן מופחתים בהדרגה לפי הוראות המעבר. מכשירי הון המורכבים החדשניים עונים על מאפייני מכשירי הון חדשניים הכלולים בהון רובד 1 נוסף, למעט העובדה שהם יכולים להיות צוברים, אין לגביהם דרישה כי יומרו למניות והזכויות לפיהם נדחות ביחס לכל נושי הבנק למעט המחזיקים במכשירי הון רובד 1 נוסף.

המאפיינים העיקריים של כתבי ההתחייבות הנדחים הינם – תקופת פירעונם לא תפחת מחמש שנים; הם מונפקים ללא בטוחות; הזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של נושים אחרים של הבנק למעט נושים המחזיקים בהון רובד 1 ובמכשירי הון ברובד 2; ומסכומם המוכר כהון רובד 2, כאמור, יופחתו 20% בתחילת כל שנה מחמש השנים האחרונות לפני מועד פירעונם (כאשר במקרה של כתב התחייבות נדחה הנפרע לשיעורין, יש לבצע הפחתה כאמור, מכל שיעור).

מכשירי הון וכתבי ההתחייבות הנדחים שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי מוכרים החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. לשנת 2016 מכשירי הון וכתבי ההתחייבות הנדחים מוכרים עד לתקרה של 60% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013.

מגבלות על מבנה ההון

בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 נקבעו מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה. מגבלה זו אינה כוללת את מכשירי הון שנכללו קודם לתחילת הוראה זו בהון רובד 2 עליון, וזאת בגובה יתרת אותם מכשירים ליום 31 בדצמבר 2013 ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 (ההון הפיקוחי - הוראות מעבר).

מכשירי הון המורכבים המוכרים כהון רובד 1 מגויסים על-ידי הבנק, ומכשירי הון המוכרים כהון רובד 2 מגויסים על-ידי הבנק וכן באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה (פועלים הנפקות ו-Hapoalim International N.V.).

לפרטים אודות כתבי ההתחייבות הנדחים, ראה [ביאור 21 בדוחות הכספיים לשנת 2015](#).

חישוב יחס ההון

טבלה ג.1: חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2015	30 ביוני 2015	30 ביוני 2016	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
33,246	32,370	34,654	הון עצמי רובד 1
1,709	1,709	1,465	הון רובד 1 נוסף
34,955	34,079	36,119	סך-הכל הון רובד 1
14,593	14,612	12,886	הון רובד 2
49,548	48,691	49,005	סך-הכל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
317,891	314,758	312,541	סיכון אשראי
4,562	6,517	4,047	סיכונים שוק
22,671	22,496	23,091	סיכון תפעולי
345,124	343,771	339,679	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
9.63%	9.42%	10.20%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.13%	9.91%	10.63%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.36%	14.16%	14.43%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.07%	(1)9.02%	(1)9.11%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
(1)12.57%	(1)12.52%	(1)12.61%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9%-12.5%, בהתאמה, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10%-13.5%, בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוח למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2%-13.7%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיוח, ראה [ביאור 2\(א\)13](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016.

טבלה ג.1: חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון (המשך)

31 בדצמבר 2015	30 ביוני 2015	30 ביוני 2016	
באחוזים			
4. חברות בת משמעותיות			
ישראלכרט			
19.94%	19.67%	20.06%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
19.94%	19.67%	20.06%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
20.96%	20.68%	21.12%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.00%	(1)9.00%	(1)8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
(1)12.50%	(1)12.50%	(1)11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
24.11%	22.23%	21.78%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
24.11%	22.23%	21.78%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
24.20%	22.30%	21.85%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
	באזל 2 ⁽²⁾		
16.34%	15.53%	18.98%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.10%	16.18%	19.82%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה. בחודש מאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 472 בדבר "סולקים וסליקת עסקות בכרטיסי חיוב" ובו הקלה לסולק לעניין דרישת ההון העצמי, שתחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 (מדידת והלימות הון). על אף האמור בסעיף 40 להוראות ניהול בנקאי תקין 201, יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%. הוראה זו נכנסה לתוקף ביום 1 ביוני 2016.

(2) בנק פוזיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.

טבלה ג.2: הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2015	30 ביוני 2015	30 ביוני 2016	
			במיליוני ש"ח
הון רובד 1			
8,094	8,054	8,116	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
24,720	23,669	26,261	עודפים
148	184	125	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
451	730	415	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(34)	11	(234)	מכשירים הוניים אחרים
(133)	(278)	(29)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
33,246	32,370	34,654	סך-הכל הון עצמי רובד 1
1,709	1,709	1,465	מכשירים מורכבים חדשניים
34,955	34,079	36,119	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2			
1,150	1,199	1,065	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים
3,915	3,934	3,733	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
9,528	9,479	8,088	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
-	-	-	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
14,593	14,612	12,886	סך-הכל הון רובד 2
49,548	48,691	49,005	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016.

טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי

הפניות	ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 ביוני 2015		ליום 30 ביוני 2016	
	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
						במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1						
הון עצמי רובד 1 – מכשירים ועודפים						
						הון מניות רגילות שהונפק על-ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
2+1		8,094		8,054		8,116
						עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
3	4	24,720	(4)	23,669	2	26,261
14+4	(203)	417	208	741	(218)	181
						רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
						מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על-ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר מניות רגילות שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על-ידי צד ג' (זכויות שאינן מקנות שליטה)
5	58	148	68	184	45	125
						הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
		33,379		32,648		34,683
הון עצמי רובד 1 – התאמות פיקוחיות וניכויים						
						התאמות יציבותיות להערכות שווי מוניטין, בניכוי מסים נדחים לשלם
						נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מסים נדחים לשלם
7+6						
						מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי
8	29	19	27	18	18	28
						סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן
9	(2)	(2)	(2)	(2)	(1)	(1)
						פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים
						גידול בהון העצמי הנובע מעסקות איגוח
						רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי
10	10	7	33	22	2	2
						עודף יעודה על עתודה, בניכוי מסים נדחים לשלם שיוסקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור
						השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
		31	20	23	15	
						החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים

טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות	ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 ביוני 2015		ליום 30 ביוני 2016		
	יְתֵרָה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יְתֵרָה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יְתֵרָה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	
			במיליוני ש"ח				
	-	-	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
	-	-	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	-	זכויות שירות למשכנתאות, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
13	134	89	337	225	-	-	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	-	-	סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	-	-	מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	-	-	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	-	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
							ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1, מאחר שאין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון כדי לכסות על הניכויים
	202	133	418	278	19	29	סך-כך ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	33,246		32,370		34,654		הון עצמי רובד 1

טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות	ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 ביוני 2015		ליום 30 ביוני 2016	
	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
במיליוני ש"ח						
הון רובד 1 נוסף						
הון רובד 1 נוסף – מכשירים						
	-	-	-	-	-	מכשירי הון מניית רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו
	-	-	-	-	-	מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור
	-	-	-	-	-	מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור
111	1,709	1,709	1,709	1,709	1,465	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
	-	-	-	-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג'
	-	-	-	-	-	מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף
	1,709	1,709	1,709	1,709	1,465	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
הון רובד 1 נוסף – ניכויים						
	-	-	-	-	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף
	-	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1
	-	-	-	-	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	-	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף, מאחר שאין בהון רובד 2 די הון כדי לכסות על הניכויים
	-	-	-	-	-	סך-כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף
	1,709	1,709	1,709	1,709	1,465	הון רובד 1 נוסף
	34,955	34,079	34,079	34,079	36,119	הון רובד 1

טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות	ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 ביוני 2015		ליום 30 ביוני 2016	
	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
						במיליוני ש"ח
הון רובד 2						
הון רובד 2 – מכשירים והפרשות						
						מכשירים שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו
א11	-	-	-	-	-	
						מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי התאגיד, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
ב11	1,150	1,199	1,199	1,199	1,065	
						מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
	9,528	9,479	9,479	9,479	8,088	
						מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2
ב11	9,528	9,479	9,479	9,479	8,088	
						הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
12	3,915	3,934	3,934	3,934	3,733	
	14,593	14,612	14,612	14,612	12,886	הון רובד 2 לפני ניכויים
הון רובד 2 – ניכויים						
						השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	-	-	
						החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	
						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	
						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	
						ניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	-	
						מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	
						מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2
						התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	-	-	
						סך-כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
	14,593	14,612	14,612	14,612	12,886	הון רובד 2
	49,548	48,691	48,691	48,691	49,005	סך ההון

טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות	ליום 30 בדצמבר 2015		ליום 30 ביוני 2015		ליום 30 ביוני 2016	
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה/ אחוז	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה/ אחוז	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה/ אחוז
	344,152		342,754		338,653	
	316,919		313,741		311,515	
	4,562		6,517		4,047	
	22,671		22,496		23,091	
	345,124		343,771		339,679	

במיליוני ש"ח/באחוזים

נכסי סיכון משוקללים

סך-הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	344,152	342,754	338,653
מזה: נכסי סיכון אשראי	316,919	313,741	311,515
מזה: נכסי סיכון שוק	4,562	6,517	4,047
מזה: נכסי סיכון תפעולי	22,671	22,496	23,091
סך נכסי סיכון משוקללים	345,124	343,771	339,679

יחסי הון וכריות לשימור הון

הון עצמי רובד 1	9.63%	9.42%	10.20%
הון רובד 1	10.13%	9.91%	10.63%
ההון הכולל	14.36%	14.16%	14.43%

דרישות מזעריות שנקבעו על-ידי

המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 9%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 10%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2%	9.07%	9.02%	9.11%
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 12.5%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%	12.57%	12.52%	12.61%

טבלה ג.3: הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך)

הפניות	ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 ביוני 2015		ליום 30 ביוני 2016	
	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
						במיליוני ש"ח
						סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)
						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים, שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	1,437		1,557		1,000	
						השקעות בהון של תאגידים פיננסיים, העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	553		134		556	
	-		-		-	זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)
	3,333		3,259		3,413	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה
						תקרה להכללת הפרשות ברובד 2
						הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
	3,915		3,973		3,733	
						התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
	3,974		3,934		3,907	
						הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
	-		-		-	
						התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים
	-		-		-	
						מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר
						סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר
	-		-		-	
						סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה
	1,709		1,709		1,465	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר
	708		718		943	סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה
	10,678		10,678		9,153	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר
	426		1,195		462	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה

טבלה ג.4: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי

ליום 30 ביוני 2016	ליום 30 ביוני 2015	ליום 31 בדצמבר 2015	הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי
מאזן פיקוחי מאוחד במיליוני ש"ח			
נכסים			
מזומנים ופיקדונות בבנקים*	68,483	62,115	64,976
* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רוברד 2	(7)	(5)	(3)
ניירות-ערך*	67,720	56,232	62,884
* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי	1,000	1,557	1,437
* מזה: ניירות-ערך אחרים	66,720	54,675	61,447
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	217	647	119
אשראי לציבור	282,445	275,146	282,911
* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי, שאינן עולות על סף הפחתה	421	-	421
הפרשה להפסדי אשראי*	(4,174)	(4,329)	(4,414)
* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רוברד 2	(3,185)	(3,318)	(3,318)
* מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי	(989)	(1,011)	(1,096)
אשראי לציבור, נטו	278,271	270,817	278,497
אשראי לממשלות	2,749	2,268	2,564
השקעה בחברות כלולות*	149	142	143
* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי, שאינן עולות על סף הפחתה	135	134	132
בניינים וציוד	3,311	3,411	3,409
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין*	-	-	-
* מזה: מוניטין	-	-	-
* מזה: נכסים בלתי מוחשיים אחרים	-	-	-
נכסים בגין מכשירים נגזרים	14,047	13,802	12,789
נכסים אחרים*	5,909	7,180	6,257
* מזה: נכסי מס נדחה**	3,459	3,866	3,604
** מזה: נכסי מס נדחה המיוחסים להפרשי עיתוי מעל 10% מהון עצמי רוברד 1	-	562	223
** מזה: נכסי מס נדחה, למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי	46	45	48
** מזה: נכסי מס נדחה אחרים	3,413	3,259	3,333
* מזה: עודף יעודה על עתודה	-	-	-
* מזה: נכסים אחרים נוספים	2,450	3,314	2,653
סך-כל הנכסים	440,856	416,614	431,638

טבלה ג.4: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 ביוני 2015	ליום 30 ביוני 2016	
	מאזן פיקוחי מאוחד			
	במיליוני ש"ח			
				התחייבויות והון
	321,727	304,382	327,500	פיקדונות הציבור
	4,773	4,718	4,213	פיקדונות מבנקים
	354	463	397	פיקדונות הממשלה
	83	324	202	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	34,475	34,829	36,081	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים*
	7,498	7,718	8,160	* מזה: כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
	12,387	12,387	10,618	* מזה: כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי**
א11	-	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
ב11	12,387	12,387	10,618	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	13,806	15,478	15,076	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*
10	17	55	4	* מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	23,201	23,930	22,853	התחייבויות אחרות
12	594	611	541	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2
	-	-	-	* מזה: התחייבות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
7	-	-	-	* מזה: התחייבות בגין מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים
	398,419	384,124	406,322	סך-כל ההתחייבויות

טבלה ג.4: הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 ביוני 2015	ליום 30 ביוני 2016	
מאזן פיקוחי מאוחד				
במיליוני ש"ח				
	33,032	32,260	34,342	הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי*
	33,032	32,260	34,342	* מזה: הון מניות רגילות ופרמיה, עודפים, רווח כולל אחר וקרנות הון**
1	1,329	1,327	1,331	** מזה: הון מניות רגילות
2	6,765	6,727	6,785	** מזה: פרמיה על מניות רגילות
3	24,724	23,673	26,263	** מזה: עודפים
א4	101	388	(138)	** מזה: רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר***
	451	730	415	** מזה: התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
9	(4)	(4)	(2)	** מזה: הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים
	(8)	9	(5)	** מזה: התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים
ב4	113	145	101	** מזה: קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
	-	-	-	* מזה: הון מניות בכורה
	-	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	-	-	-	* מזה: מכשירים הוניים אחרים
	-	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	-	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	187	230	192	זכויות שאינן מקנות שליטה*
5	148	184	125	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 1
	-	-	-	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 1 נוסף
	-	-	-	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 2
	39	46	67	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להן הפיקוחי
	33,219	32,490	34,534	סך-כל ההון
	431,638	416,614	440,856	סך-כל ההתחייבויות וההון

טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
33,602	1,465	35,067	13,012	48,079
יתרה ליום 31 במרץ 2016				
שינוי ברכיבי ההון				
(1)	-	(1)	-	(1)
הון מניות רגילות				
(11)	-	(11)	-	(11)
פרמיה על מניות רגילות				
1,117	-	1,117	-	1,117
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(135)	-	(135)	-	(135)
דיבידנד				
-	-	-	-	-
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
43	-	43	-	43
רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
1	-	1	-	1
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
3	-	3	-	3
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
20	-	20	-	20
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(19)	-	(19)	-	(19)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
1	-	1	-	1
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
1,019	-	1,019	-	1,019
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
(1)	-	(1)	-	(1)
מיסים נדחים שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
-	-	-	-	-
מיסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רובד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
1	-	1	-	1
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
(2)	-	(2)	-	(2)
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
(31)	-	(31)	-	(31)
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
-	-	-	-	-
החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים				
-	-	-	-	-
השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי				
-	-	-	-	-
השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי				
-	-	-	-	-
ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 אחרים				
-	-	-	-	-
(33)	-	(33)	-	(33)
סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים				
-	-	-	-	-
קיטון במכשירי הון פיקוחי				
-	-	-	-	-
מכשירי הון שהונפקו				
-	-	-	-	-
שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס				
-	-	-	(126)	(126)
-	-	-	-	-
אחר				
34,654	1,465	36,119	12,886	49,005
יתרה ליום 30 ביוני 2016				

טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016				
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
33,246	1,709	34,955	14,593	49,548
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015				
שינוי ברכיבי ההון				
2	-	2	-	2
הון מניות רגילות				
20	-	20	-	20
פרמיה על מניות רגילות				
1,791	-	1,791	-	1,791
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(252)	-	(252)	-	(252)
דיבידנד				
2	-	2	-	2
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים*				
(36)	-	(36)	-	(36)
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
2	-	2	-	2
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
3	-	3	-	3
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
(12)	-	(12)	-	(12)
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(193)	-	(193)	-	(193)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר*				
(23)	-	(23)	-	(23)
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו*				
-	-	-	-	-
אחר				
1,304	-	1,304	-	1,304
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
-	-	-	-	-
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
9	-	9	-	9
מסים נדחים שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי*				
(89)	-	(89)	-	(89)
מסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רובד 1)*				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
1	-	1	-	1
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן*				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
(5)	-	(5)	-	(5)
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק*				
(20)	-	(20)	-	(20)
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)*				

* לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשישה חודשים שהסתייחו ביום 30 ביוני 2016					
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1
-	-	-	-	-	אחרים
(104)	-	(104)	-	(104)	סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים
(1,769)	(1,525)	(244)	(244)	-	קיטון במכשירי הון פיקוחי
-	-	-	-	-	מכשירי הון שהונפקו
(182)	(182)	-	-	-	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
-	-	-	-	-	אחר
34,654	1,465	36,119	12,886	49,005	יתרה ליום 30 ביוני 2016

טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015				
הון עצמי רוברד 1	הון רוברד 1 נוסף	סך הון רוברד 1	הון רוברד 2	סך ההון
במיליוני ש"ח				
31,482	1,954	33,436	16,041	49,477
*יתרה ליום 31 בדצמבר 2014				
שינוי ברכיבי ההון				
6	-	6	-	6
הון מניות רגילות				
84	-	84	-	84
פרמיה על מניות רגילות				
3,082	-	3,082	-	3,082
רווח נקי לתקופה המיוחס לבעלי המניות של הבנק				
(569)	-	(569)	-	(569)
דיבידנד				
(36)	-	(36)	-	(36)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה בעודפים**				
(510)	-	(510)	-	(510)
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן				
2	-	2	-	2
רווחים שטרם מומשו בגין גידורי תזרים מזומנים				
2	-	2	-	2
התאמות מתרגום של יחידות אוטונומיות המוחזקות בחו"ל				
(56)	-	(56)	-	(56)
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות				
-	-	-	-	-
תקבולים על חשבון מניות וסכומים שהתקבלו תמורת אופציות לרכישת מניות				
(135)	-	(135)	-	(135)
השפעת אימוץ כללי חשבונאות בנושא זכויות עובדים שנכללה ברווח כולל אחר**				
(76)	-	(76)	-	(76)
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון המניות של חברות בת שאוחדו**				
-	-	-	-	-
אחר				
1,794	-	1,794	-	1,794
סך השינוי לפני התאמות פיקוחיות וניכויים				
שינוי בהשפעת התאמות פיקוחיות וניכויים				
(7)	-	(7)	-	(7)
מוניטין ונכסים לא מוחשיים				
8	-	8	-	8
מיסים נדחים שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי**				
12	-	12	-	12
מיסים נדחים המיוחסים להפרשי עיתוי (מעל 10% מהון עצמי רוברד 1)**				
-	-	-	-	-
קרן פנסיות עם הטבות מוגדרות הרשומה כנכס במאזן				
(1)	-	(1)	-	(1)
סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן**				
-	-	-	-	-
גידול בהון הנובע מחשיפות איגוח				
7	-	7	-	7
רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של הבנק**				
11	-	11	-	11
השקעה עצמית במניות רגילות (המוחזקת באופן ישיר או עקיף)**				

* כפי שדווח ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא זכויות עובדים, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.
 ** לאחר התאמות, כנדרש בהוראות המעבר בהוראה 299.

טבלה ג.5: דוח תזרים של תנועות ברכיבי ההון הפיקוחי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015					
הון עצמי רובד 1	הון רובד 1 נוסף	סך הון רובד 1	הון רובד 2	סך ההון	
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה אינה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	השקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים כאשר ההשקעה עולה על 10% מהון התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	ניכוי סף - הסכום העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 אחרים
30	-	30	-	30	סך-הכל שינוי בהתאמות הפיקוחיות והניכויים
-	(245)	(245)	(1,526)	(1,771)	קיטון במכשירי הון פיקוחי
-	-	-	-	-	מכשירי הון שהונפקו
-	-	-	78	78	שינוי בהפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המת"ח
-	-	-	-	-	אחר
33,246	1,709	34,955	14,593	49,548	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015

עיקר השינויים ברכיבי ההון הפיקוחי ברבעון השני בשנת 2016, נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 1,117 מיליוני ש"ח שקוּזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך 135 מיליוני ש"ח. השינויים במחצית הראשונה של שנת 2016 נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 1,791 מיליוני ש"ח, שקוּזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך של 252 מיליוני ש"ח ומירידה במכשירי הון פיקוחי בסך של 1,769 מיליוני ש"ח בשל השפעת הירידה בתקרת ההכרה במכשירים מ-70% ל-60% על-פי הוראות המעבר.

עיקר השינויים ברכיבי ההון הפיקוחי בשנת 2015, נובעים בעיקר מרווח נקי לתקופה בסך של 3,082 מיליוני ש"ח שקוּזז על-ידי חלוקת דיבידנד בסך 569 מיליוני ש"ח והפסדים שטרם מומשו מניירות-ערך זמינים למכירה בסך 510 מיליוני ש"ח ומירידה במכשירי הון פיקוחי בסך של 1,771 מיליוני ש"ח בשל השפעת הירידה בתקרת ההכרה במכשירים מ-80% ל-70% על-פי הוראות המעבר.

הלימות ההון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 2 ו-3 כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 211-201 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 2 מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכוני האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכוני נזילות, סיכוני סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

להרחבה בנושא יישום הוראות ניהול בנקאי תקין ודרישות אחרות של הפיקוח על הבנקים בנושא הלימות ההון ולהרחבה בנושא ניהול הלימות ההון ראה [הדיווח השנתי](#).

יעד הלימות ההון

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכלל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים נדרשים לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו-כן קבע המפקח, כי החל מיום 1 בינואר 2015 יעמוד יחס ההון הכולל המינימלי של כל התאגידים הבנקאיים על 12.5% וכי בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2017, יעמוד יחס ההון הכולל המינימלי של התאגידים הבנקאיים המשמעותיים במיוחד על 13.5%. הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה נוספת. בהתאם להוראה זו ולהוראות המעבר לשנת 2014, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. ההשפעה הכוללת של הוראה זו, על בסיס יתרת ההלוואות לדיוור לתאריך הדוחות הכספיים, נאמדת בכ-0.2%.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2% ו-13.7%, בהתאמה.

ביום 20 באפריל 2015 החליט דירקטוריון הבנק להגדיל את תכנון יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק באופן, שמיום 31 בדצמבר 2017 הוא יעמוד על 10.75%.

הבנק נערך לעמידה ביעדי ההון כאמור בדיווח השנתי, ופועל להשלמת ההון הנדרש בין היתר על-ידי צמצום נכסי הסיכון באמצעות רכישת ביטוח ערבויות לרוכשי דירות מכח חוק מכר ומכירת משכנתאות, בהתאם להערכה ראשונית ביטוח ערבויות לרוכשי דירות מכוח חוק מכר צפוי להביא לשיפור של 0.27% ביחס הלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק, החל מהרבעון השלישי לשנת 2016. ראה פרק הפחתת סיכון אשראי להלן.

מדידת חשיפות הסיכון ודרישות ההון

מדידת החשיפות לסיכונים השונים עשויה להשתנות בין היתר בהתאם להיקף התיק, איכותו, שינויים מתודולוגיים ורגולטוריים ושינויים בשערי חליפין. הגדרת החשיפה: דיווח פיננסי על-פי תקני חשבונאות מקובלים, קביעת ההון הפיקוחי או צורכי ניהול החשיפות הפנימי של הבנק. חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הפיקוחי הדרוש על מנת לתמוך בסיכונים אלו.

טבלה ג.6: מידע על רכיבי הסיכון ודרישות ההון הרגולטוריות בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי (כאמור בהוראות נב"ת 201 עד 209)

31 בדצמבר 2015		30 ביוני 2015		30 ביוני 2016		
נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח						
סיכון אשראי						
266	2,115	296	2,368	233	1,846	חובות של ריבוניות
394	3,138	478	3,820	411	3,258	חובות של ישויות סקטור ציבורי
696	5,535	942	7,520	722	5,725	חובות של תאגידים בנקאיים
16,473	131,054	16,855	134,622	15,426	122,328	חובות של תאגידים
7,982	63,500	7,390	59,029	7,916	62,773	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
5,710	45,427	5,334	42,606	5,956	47,231	חשיפות קמעונאיות ליחידים
907	7,219	807	6,449	954	7,565	הלוואות לעסקים קטנים
4,506	35,849	4,242	33,881	4,771	37,834	הלוואות לדיור
12	98	12	94	12	96	איגוח
2,442	19,431	2,414	19,281	2,416	19,160	נכסים אחרים
569	4,525	637	5,088	596	4,725	סיכון CVA
39,957	317,891	39,407	314,758	39,413	312,541	סך-הכולל בגין סיכון אשראי
573	4,562	816	6,517	510	4,047	סיכונים שוק
2,850	22,671	2,816	22,496	2,912	23,091	סיכון תפעולי
43,380	345,124	43,039	343,771	42,835	339,679	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	33,246		32,370		34,654	הון עצמי רובד 1
	34,955		34,079		36,119	הון רובד 1
	49,548		48,691		49,005	הון כולל
באחוזים						
	9.63%		9.42%		10.20%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
	10.13%		9.91%		10.63%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	14.36%		14.16%		14.43%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
	9.07% ⁽²⁾		9.02% ⁽²⁾		9.11%⁽²⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	12.57% ⁽²⁾		12.52% ⁽²⁾		12.61%⁽²⁾	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 12.61% ליום 30 ביוני 2016, 12.57% ליום 31 בדצמבר 2015 ו-12.52% ליום 30 ביוני 2015. הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי הן: הגישה הסטנדרטית (מישם בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכון תפעולי וסיכון איגוח) גישת החשיפה הנוכחית (סיכון אשראי צד נגדי) וחישוב על-פי משקולות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין (משמש לחישוב נכסים אחרים).

(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9%-12.5%, בהתאמה, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10%-13.5%, בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 10.2%-13.7%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיור, ראה [ביאור 2.13](#) בתמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2016.

טבלה ג.7: נכסי סיכון בחלוקה למגזרי פעילות^{ח.ג.}

30 ביוני 2016											
סך-הכל	אחר	פעילות עסקית - חוייל	אנשים פרטיים - חוייל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח											
סיכון אשראי											
287,349	4,297	-	-	22,314	3,587	85,504	32,775	52,332	3,331	83,209	פעילות בישראל
25,192	-	19,525	5,667	-	-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
312,541	4,297	19,525	5,667	22,314	3,587	85,504	32,775	52,332	3,331	83,209	סך-הכל נכסי סיכון אשראי
4,047	-	-	-	4,047	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
23,091	1,286	1,069	580	2,997	418	3,670	1,363	4,178	421	7,109	סיכון תפעולי
339,679	5,583	20,594	6,247	29,358	4,005	89,174	34,138	56,510	3,752	90,318	סך-הכל נכסי סיכון
31 בדצמבר 2015											
סך-הכל	אחר	פעילות עסקית - חוייל	אנשים פרטיים - חוייל	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
במיליוני ש"ח											
סיכון אשראי											
290,415	3,794	-	-	20,731	5,978	92,539	33,292	51,340	2,929	79,812	פעילות בישראל
27,476	-	21,633	5,843	-	-	-	-	-	-	-	פעילות בחו"ל
317,891	3,794	21,633	5,843	20,731	5,978	92,539	33,292	51,340	2,929	79,812	סך-הכל נכסי סיכון אשראי
4,562	-	-	-	4,562	-	-	-	-	-	-	סיכון שוק
22,671	1,366	848	777	3,260	247	3,113	1,434	4,251	503	6,872	סיכון תפעולי
345,124	5,160	22,481	6,620	28,553	6,225	95,652	34,726	55,591	3,432	86,684	סך-הכל נכסי סיכון

תנועה בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה^{מ.ג.}

טבלה 8.ג: דוח תנועות בנכסים משוקללים בסיכון במהלך התקופה^{מ.ג.}

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סיכון סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
316,977	5,120	22,772	344,869
(6,893)	(1,073)	319	(7,647)
3	-	-	3
-	-	-	-
139	-	-	139
-	-	-	-
2,315	-	-	2,315
312,541	4,047	23,091	339,679

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סיכון סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
317,891	4,562	22,671	345,124
(5,729)	(515)	420	(5,824)
(193)	-	-	(193)
202	-	-	202
-	-	-	-
370	-	-	370
312,541	4,047	23,091	339,679

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			
סיכון אשראי	סיכון שוק	סיכון תפעולי	סיכון סך-הכל נכסי סיכון
במיליוני ש"ח			
311,329	5,269	22,275	338,873
8,933	(707)	396	8,622
(284)	-	-	(284)
(1,364)	-	-	(1,364)
(349)	-	-	(349)
(374)	-	-	(374)
317,891	4,562	22,671	345,124

- * כפי שדווח ללא השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא זכויות עובדים, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015.
- (1) הקטגוריה "שינויים בהיקף התיק" מתייחסת לשינוי בגודל התיק למעט שינויים שנבעו משינוי באיכות התיק.
- (2) הקטגוריה "שינויים באיכות התיק" מתייחסת בעיקר לשינויים במשקל הסיכון של עסקות ולקוחות הנובעים משינויים בדירוג האשראי או סיווג.
- (3) הקטגוריה "שינויים במתודולוגיה ובמדיניות" מתייחסת בעיקר להשפעת שינויים בהוראות רגולטוריות ושינויים במתודולוגיה.
- (4) לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015, הקטגוריה "מכירות" מתייחסת להשפעת מכירת 100% מהון המניות של BankPozitiv Kazakhstan שהייתה חברה בת מתאחדת באיחוד מלא עד ליום 30 בדצמבר 2015.

יחס מינוף

ביום 28 באפריל 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו-כן, לא ניתן להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן מצוין אחרת בהוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, החשיפה בגין נגזרים מחושבת בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 203, והחשיפות בגין פריטים חוץ-מאזניים מחושבות על-ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.

בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי, אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע בהוראה.

יחס המינוף של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות בישראל מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218 בדבר "יחס מינוף". יחס המינוף של חברות בנות בנקאיות בחו"ל מוצג בהתאם להוראות הרגולטוריות והיחסים הנדרשים בכל תחום שיפוט, ככל שקיימים.

טבלה ג.9: יחס המינוף

31 בדצמבר 2015	30 ביוני 2015	30 ביוני 2016	
			במיליוני ש"ח
א. בנתוני המאוחד			
34,955	34,079	36,119	הון רובד 1
492,192	475,900	496,608	סך החשיפות
באחוזים			
7.10%	7.16%	7.27%	יחס מינוף
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
ב. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
12.11%	11.99%	12.29%	יחס מינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ*			
10.00%	11.10%	10.30%	יחס מינוף
בנק פוזיטיף			
12.60%	14.14%	14.30%	יחס מינוף
3.00%	3.00%	3.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* על פי הרגולציה המקומית בשוויץ לא קיימת דרישת מינימום ליחס מינוף.

טבלה ג.10: השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס מינוף

31 בדצמבר 2015	30 ביוני 2015	30 ביוני 2016	
במיליוני ש"ח			
431,638	416,614	440,856	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
(5,454)	(5,379)	(7,415)	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	התאמות בגין עסקות מימון ניירות-ערך
62,798	61,551	60,009	התאמות בגין פריטים חוץ-מאזניים
3,210	3,114	3,158	התאמות אחרות
492,192	475,900	496,608	חשיפה לצורך יחס מינוף

טבלה ג.11: גילוי על יחס מינוף

31 בדצמבר 2015	30 ביוני 2015	30 ביוני 2016	
במיליוני ש"ח/באחוזים			
חשיפות מאזניות			
422,040	405,513	429,770	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקות מימון ניירות-ערך, אך לרבות ביטחונות)
(108)	(243)	(28)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
421,932	405,270	429,742	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקות מימון ניירות-ערך)
חשיפות בגין נגזרים			
3,578	4,396	3,751	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקות בגין נגזרים
5,813	5,846	5,480	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקות בגין נגזרים
-	-	-	גילום ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
(2,185)	(1,942)	(2,726)	ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקות בנגזרים
-	-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על-ידי הלקוח
137	132	135	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
7,343	8,432	6,640	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקות מימון ניירות-ערך			
119	647	217	נכסים ברוטו בגין עסקות מימון ניירות-ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקות שמתפלות כמכירה חשבונית
-	-	-	סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקות מימון ניירות-ערך
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות-ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקות כסוכן
119	647	217	סך חשיפות בגין עסקות מימון ניירות-ערך
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות			
191,347	187,053	178,239	חשיפה חוץ-מאזנית בערך נקוב ברוטו
(128,549)	(125,502)	(118,230)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
62,798	61,551	60,009	פריטים חוץ-מאזניים
הון וסך החשיפות			
34,955	34,079	36,119	הון רובד 1
492,192	475,900	496,608	סך החשיפות
יחס מינוף			
7.10%	7.16%	7.27%	יחס מינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

ד. הערכת הסיכונים וניהולם

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים הבאים: סיכוני אשראי (לרבות סיכון ריכוזיות וסיכון צד נגדי), סיכוני שוק (לרבות סיכון שער חליפין וסיכון ריבית בתיק הבנקאי), סיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) וסיכון הנזילות (לרבות סיכון המימון). סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר סיכון הציות, הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי וסיכון סביבתי. אסטרטגיית ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה כולה, תוך זיהוי וכימות הסיכונים, הגדרת אחריות על הסיכונים (Risk Ownership) ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע במתודולוגיה אחידה ובראיה כוללת תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל על מנת להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון.

הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון ציות, סיכון תפעולי, סיכון ריכוזיות, סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי וסיכון רגולציה וחקיקה. למבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

1. אשראי מאזני:

התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי נוכחי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.

2. אשראי חוץ-מאזני:

התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות בנגזרים ומכשירים פיננסיים.

סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפיזור לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמא: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לוויים (ריכוזיות לווה) או מחשיפה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

להרחבה בנושא סיכון האשראי וניהולו ראה [הדיווח השנתי](#).

חשיפות לסיכון אשראי

טבלה ד.1: פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

30 ביוני 2016											
רובונויות	סקטור ציבורי	תאגידים בנקאיים	תאגידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאיות ליחידים	עסקים קטנים	הלוואות לדויר	איגוח	אחרים	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת
במיליוני ש"ח											
61,423	4,566	7,325	97,778	36,923	62,390	10,026	67,888	-	-	348,319	346,115
46,327	1,063	4,445	4,285	163	-	-	-	-	-	56,283	55,052
32	731	2,559	6,138	219	161	25	8	-	-	9,873	9,933
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות											
300	2,082	2,157	58,804	56,490	51,264	3,957	2,559	192	-	177,805	184,115
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,647	15,647	15,861
108,082	8,442	16,486	167,005	93,795	113,815	14,008	70,455	192	15,647	607,927	611,076
סך-הכל											
30 ביוני 2015											
רובונויות	סקטור ציבורי	תאגידים בנקאיים	תאגידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאיות ליחידים	עסקים קטנים	הלוואות לדויר	איגוח	אחרים	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת
במיליוני ש"ח											
51,079	4,807	11,418	102,638	36,793	56,936	8,837	63,504	-	-	336,012	332,566
33,958	1,236	5,148	5,152	623	-	-	-	-	-	46,117	47,510
32	1,645	2,472	6,099	418	28	9	9	-	-	10,712	11,651
חשיפות חוץ-מאזניות אחרות											
1,296	1,706	2,468	76,531	48,341	50,427	3,460	2,365	188	-	186,782	186,070
-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,317	16,317	16,950
86,365	9,394	21,506	190,420	86,175	107,391	12,306	65,878	188	16,317	595,940	594,747
סך-הכל											

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים, ולאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר ולא כולל השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
- (5) שוויון חובי של נגזרים, לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, השקעות בתאגידים פיננסיים שלא הופחתו מההון, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

טבלה ד.1: פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ (המשך)

31 בדצמבר 2015												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות	
במיליוני ש"ח												
335,661	345,337	-	-	66,495	9,657	60,447	38,527	100,821	5,490	4,549	59,351	הלוואות ⁽³⁾
49,426	53,280	-	-	-	-	-	508	4,958	4,668	1,055	42,091	אגרות-חוב ⁽⁴⁾
11,150	9,961	-	-	8	73	34	413	5,915	2,617	868	33	נגזרים ⁽⁵⁾
חשיפות												
חוץ-מאזניות												
187,966	191,059	-	195	2,330	3,757	51,572	54,373	73,729	2,228	2,387	488	אחרות
16,708	16,233	16,233	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
600,911	615,870	16,233	195	68,833	13,487	112,053	93,821	185,423	15,003	8,859	101,963	סך-הכל

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים, ולאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר ולא כולל השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים, לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, השקעות בתאגידים פיננסיים שלא הופחתו מההון, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

טבלה ד.2: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

חלק א' - מידע בדבר סך-ככל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

ליום 30 ביוני 2016													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽⁴⁾⁽²⁾		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾									
		מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-ככל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה					ניכוי בגין חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	לממשלות ⁽³⁾		
במיליוני ש"ח													
6,687	2,876	112	7,387	22	242	21,221	11,658	13,014	24,672	2,854	2,749	3,960	א. ארצות הברית
431	404	-	170	-	-	8,164	7,329	-	7,329	66	769	-	ב. שוויץ
6,912	2,513	-	2,695	-	-	9,481	56	-	56	4,530	4,767	128	ג. אנגליה
9,840	6,612	9	4,944	209	234	17,570	1,118	776	1,894	8,292	6,369	1,791	ד. אחרות
23,870	12,405	121	15,196	231	476	56,436	20,161	13,790	33,951	15,742	14,654	5,879	סך כל החשיפות למדינות זרות
731	362	-	1,338	101	102	2,160	1,067	775	1,842	948	121	24	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
203	261	-	332	-	-	464	-	-	-	230	232	2	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

טבלה ד.2: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

חלק א' - מידע בדבר סך-ככל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 30 ביוני 2015														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾							חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
		מזה: סיכון	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-ככל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-ככל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים
במיליוני ש"ח														
המדינה														
5,598	3,070	102	8,967	51	110	16,370	7,702	9,697	17,399	4,182	3,027	1,459	א. ארצות הברית	
423	587	-	273	-	-	6,439	5,429	-	5,429	49	961	-	ב. שוויץ	
6,710	2,917	-	2,915	-	2	9,720	93	-	93	3,944	5,558	125	ג. אנגליה	
10,603	10,497	13	4,792	168	244	22,691	1,591	1,085	2,676	10,132	9,420	1,548	ד. אחרות	
23,334	17,071	115	16,947	219	356	55,220	14,815	10,782	25,597	18,307	18,966	3,132	סך כל החשיפות למדינות זרות	
1,031	520	-	1,661	106	109	3,094	1,543	1,085	2,628	1,032	369	150	מזה: סך החשיפות למדינות LDC	
223	291	-	315	-	-	514	-	-	-	286	227	1	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(4) סיכון אשראי מאזני וחץ-מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

טבלה ד.2: סך החשיפות העיקריות למדינות זרות⁽¹⁾ (המשך)

חלק א' - מידע בדבר סך-כך החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2015														
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾⁽⁴⁾		חשיפה מאזנית ⁽⁴⁾							חשיפה מאזנית מעבר לגבול לממשלות ⁽³⁾ לבנקים לאחרים			
				חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית ניכוי בגין התחייבויות מקומיות נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית				חשיפה מאזנית
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך חשיפה חוץ-מאזנית	חובות פגומים ⁽⁴⁾	סיכון אשראי מאזני בעייתי ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית ניכוי בגין התחייבויות מקומיות נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה
במיליוני ש"ח														
המדינה														
א. ארצות-הברית														
7,368	2,096	55	9,194	41	129	23,846	14,382	12,808	27,190	3,826	2,055	3,583		
ב. שוויץ														
373	163	-	229	-	1	7,586	7,050	-	7,050	32	504	-		
ג. אנגליה														
6,500	1,988	-	2,637	-	1	8,563	75	-	75	3,509	4,850	129		
ד. אחרות														
10,296	6,563	14	5,447	155	234	18,044	1,185	936	2,121	9,140	5,802	1,917		
סך כל החשיפות למדינות זרות														
24,537	10,810	69	17,507	196	365	58,039	22,692	13,744	36,436	16,507	13,211	5,629		
מזה: סך החשיפות למדינות LDC														
892	456	-	1,627	94	92	2,468	1,120	935	2,055	1,012	269	67		
מזה: סך החשיפות למדינות ה-PIIGS: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד														
234	210	-	394	-	-	444	-	-	-	278	166	-		

שורת "סך-הכל למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

חלק ב' - מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

31 בדצמבר 2015		30 ביוני 2015		30 ביוני 2016	
חשיפה חוץ-מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ-מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ-מאזנית	חשיפה מאזנית
1,262	2,732	1,035	2,738	1,167	3,140
צרפת					

חשיפה למדינות זרות: החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 ביוני 2016 הסתכמה בסך של כ-56.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-55.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

החשיפה החוץ-מאזנית למדינות זרות ליום 30 ביוני 2016 הסתכמה ב-15.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-16.9 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הבנק פועל על-פי מדיניות סדורה הקובעת מגבלות ותנאים המגדירים את החשיפה למדינות זרות.

טבלה ד.3: פיצול התיק לפי התקופה לפירעון ולפי סוגי חשיפות אשראי עיקריים⁽¹⁾

30 ביוני 2016					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
164,305	80,195	103,819	-	-	348,319
19,258	24,676	12,349	-	-	56,283
6,233	8,353	8,618	-	(13,331)	9,873
34,614	139,351	3,840	-	-	177,805
2,421	-	-	13,226	-	15,647
226,831	252,575	128,626	13,226	(13,331)	607,927

30 ביוני 2015					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
153,089	83,803	99,120	-	-	336,012
9,119	21,050	15,948	-	-	46,117
7,943	6,914	8,361	-	(12,506)	10,712
32,290	150,247	4,245	-	-	186,782
2,214	-	-	14,103	-	16,317
204,655	262,014	127,674	14,103	(12,506)	595,940

31 בדצמבר 2015					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
158,600	84,504	102,233	-	-	345,337
13,249	25,084	14,947	-	-	53,280
6,103	7,682	8,302	-	(12,126)	9,961
25,883	161,556	3,620	-	-	191,059
2,619	-	-	13,614	-	16,233
206,454	278,826	129,102	13,614	(12,126)	615,870

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמה, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים, ולאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר ולא כולל השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, השקעות בתאגידים פיננסיים שלא הופחתו מההון, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי

ליום 30 ביוני 2016									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.16 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל	דירוג ביצוע בעייתי ⁽⁶⁾	אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל	סך-הכל
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי							
במיליוני ש"ח									
בגין פעילות לווים בישראל									
ציבור – מסחר									
23	(6)	(9)	21	34	2,110	2,841	34	2,582	2,848
6	-	1	-	18	2,029	2,725	18	3,098	3,138
387	(70)	(146)	616	1,519	16,643	35,321	1,525	34,287	36,581
556	12	(68)	570	1,124	20,398	56,335	1,146	54,359	56,430
430	(56)	(141)	518	651	19,800	23,950	651	23,066	24,183
64	-	3	2	2	5,912	9,196	2	10,369	10,459
1,255	74	155	1,301	2,624	28,080	36,861	2,647	33,258	37,242
70	22	16	235	267	9,341	10,762	267	9,728	10,827
42	7	3	72	130	6,618	8,613	130	8,142	8,982
193	13	(33)	623	804	3,843	5,813	804	5,214	6,193
139	(37)	(107)	308	312	12,763	19,131	312	22,570	23,563
108	18	19	75	139	8,552	12,532	139	11,557	12,582
51	3	1	44	54	5,883	7,736	54	7,473	7,743
3,324	(20)	(306)	4,385	7,678	141,972	231,816	7,729	225,703	240,771
382	-	(9)	-	591	61,636	64,047	591	63,019	64,047
858	192	244	689	1,005	53,547	91,881	1,005	88,598	92,051
4,564	172	(71)	5,074	9,274	257,155	387,744	9,325	377,320	396,869
-	-	-	-	-	124	1,397	-	4,551	4,551
-	-	-	-	-	989	1,238	-	50,402	50,402
4,564	172	(71)	5,074	9,274	258,268	390,379	9,325	432,273	451,822 ⁽¹⁾

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 50,733, 217, 5,829 ו-136,775 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-11,332 מיליוני ש"ח, למעט בגין מכשירים נגזרים).
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שביגן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירוג שביגן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-925 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-569 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירוג, בסך של כ-6,362 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו ברווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי (המשך)

ליום 30 ביוני 2016										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.16 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתית ⁽⁶⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל* ⁽⁵⁾	סך-הכל	דירוג ביצוע בעייתית ⁽⁶⁾	אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת הפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת הפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת הפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור – מסחרי										
2.00	-	1.00	-	-	142	463	-	463	463	חקלאות
1	-	-	-	85	146	328	85	919	919	כרייה וחציבה
9	-	(2.00)	11	27	3,287	5,286	27	6,420	6,582	תעשייה
94	8.00	14	53	78	6,666	9,445	78	9,288	9,892	בינוי ונדל"ן
6	(2.00)	(1)	-	-	574	1,403	-	1,537	1,595	אספקת חשמל ומים
14	9	4	6	108	1,964	2,616	108	2,627	2,720	מסחר
17	-	6	50	51	1,210	1,573	51	1,156	1,573	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
3	-	1	7	13	391	467	13	636	648	תחבורה ואחסנה
4	-	(27)	-	44	394	815	44	1,101	1,180	מידע ותקשורת
33	8	(8)	17	132	7,147	10,902	132	15,205	15,367	שירותים פיננסיים
6	-	2	1	1	747	1,056	1	1,083	1,221	שירותים עסקיים אחרים
13	-	(2.00)	15	15	306	556	15	655	711	שירותים ציבוריים וקהילתיים
202	23	(12)	160	554	22,974	34,910	554	41,090	42,871	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
1	-	-	-	12	555	565	12	543	565	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
33	2	(3)	33	39	1,761	2,937	39	2,906	2,968	אנשים פרטיים - אחר
236	25	(15)	193	605	25,290	38,412	605	44,539	46,404	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
4	-	1	-	-	22,962	24,300	-	37,136	37,136	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
3	-	3	-	-	1,763	1,813	-	8,310	8,310	ממשלות חו"ל
243	25	(11)	193	605	50,015	64,525	605	89,985	91,850	סך-הכל פעילות בחו"ל ⁽¹⁾
4,807	197	(82)	5,267	9,879	308,283	454,904	9,930	522,258	543,672	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 14,585, 50,015, 8,217 ו-19,033 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-49 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי (המשך)

ליום 30 ביוני 2015										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.15 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל*	סך-הכל	דירוג ביצוע בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
20	(7)	(4)	26	37	2,018	2,744	37	2,459	2,753	חקלאות
7	-	(3)	-	8	2,101	2,772	8	3,141	3,180	כרייה וחציבה
495	(44)	(17)	992	2,393	19,120	40,035	2,420	36,760	41,365	תעשייה
623	(58)	(38)	895	1,419	20,620	53,599	1,449	51,387	54,093	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
536	(71)	(75)	544	1,032	19,270	23,362	1,032	22,526	23,671	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
53	(1)	(6)	1	1	5,647	8,712	1	10,472	10,567	אספקת חשמל ומים
1,006	91	264	1,330	2,893	26,930	37,516	2,903	33,912	38,092	מסחר
75	1	(3)	380	414	8,865	10,419	414	9,248	10,480	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
49	4	16	95	133	6,336	8,381	133	7,853	8,616	תחבורה ואחסנה
241	6	82	876	1,083	4,732	6,923	1,085	6,190	7,406	מידע ותקשורת
258	62	11	663	678	12,322	26,856	678	30,349	31,166	שירותים פיננסיים
101	10	13	91	176	7,449	11,664	176	10,842	11,804	שירותים עסקיים אחרים
48	(9)	(24)	52	89	5,724	7,626	89	7,309	7,650	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,512	(16)	216	5,945	10,356	141,134	240,609	10,425	232,448	250,843	סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
389	-	5	-	665	58,063	60,584	665	59,263	60,584	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
834	85	36	653	923	49,848	86,952	923	83,723	87,000	אנשים פרטיים - אחר
4,735	69	257	6,598	11,944	249,045	388,145	12,013	375,434	398,427	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	163	1,465	-	5,094	5,094	בנקים בישראל ⁽⁹⁾
-	-	-	-	-	652	1,459	-	39,218	39,218	מחשלת ישראל
4,735	69	257	6,598	11,944	249,860	391,069	12,013	419,746	442,739 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בישראל

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 6,231, 242, 40,435, 249,860.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-11,477 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-905 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,199 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-5,662 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו בדוח רווח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי (המשך)

ליום 30 ביוני 2015										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לתקופה שהסתיימה ביום 30.06.15 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל* ⁽⁵⁾	סך-הכל	דירוג ביצוע בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי								
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור - מסחרי										
15	-	-	27	27	47	62	27	26	62	חקלאות
-	-	-	-	-	136	332	-	915	915	כרייה וחציבה
14	6	(1)	4	17	3,182	5,126	17	6,361	6,771	תעשייה
69	3	-	139	139	6,108	8,340	139	7,695	8,840	בינוי ונדל"ן
7	-	-	-	-	631	1,938	-	2,233	2,234	אספקת חשמל ומים
12	31	-	17	17	1,698	2,308	17	2,209	2,420	מסחר
11	-	2	60	69	1,735	2,014	69	1,869	2,044	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
5	-	-	12	12	676	772	12	754	925	תחבורה ואחסנה
37	(4)	22	-	189	634	969	189	1,375	1,515	מידע ותקשורת
37	2	(3)	37	113	7,432	12,985	113	17,353	17,452	שירותים פיננסיים
5	(2)	1	1	77	605	856	77	911	994	שירותים עסקיים אחרים
19	(4)	(8)	20	20	622	858	20	1,117	1,153	שירותים ציבוריים וקהילתיים
231	32	13	317	680	23,506	36,560	680	42,818	45,325	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
3	-	-	-	4	564	579	4	566	579	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
48	7	2	46	56	2,031	3,007	56	3,011	3,079	אנשים פרטיים - אחר
282	39	15	363	740	26,101	40,146	740	46,395	48,983	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
5	-	1	-	-	19,360	20,610	-	34,123	34,123	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
-	-	-	-	-	1,616	2,103	-	5,504	5,504	ממשלות חו"ל
287	39	16	363	740	47,077	62,859	740	86,022	88,610 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
5,022	108	273	6,961	12,684	296,937	453,928	12,753	505,768	531,349	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 20,456, 7,569, 405, 13,103, 47,077 של 17,569 ו-20,456 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-62 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו ברוח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.15 ⁽⁴⁾	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	* מזה: חובות ⁽²⁾	סך-הכל *	סך-הכל	דירוג ביצוע בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך-הכל		
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	מחיקות נטו	יתרת הפסדי אשראי	
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל										
ציבור - מסחרי										
25	(7)	1	25	39	2,062	2,747	39	2,467	2,754	חקלאות
7	-	(4)	-	6	2,226	2,829	6	3,219	3,256	כרייה וחציבה
469	(150)	(149)	879	2,249	17,805	38,146	2,291	36,962	39,357	תעשייה
636	(148)	(106)	637	1,305	20,576	56,887	1,328	54,988	57,262	בינוי ונדל"ן - בינוי ⁽⁷⁾
515	(148)	(169)	583	1,056	19,891	23,801	1,056	22,958	24,147	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
61	(1)	2	1	2	6,091	9,696	2	10,986	11,054	אספקת חשמל ומים
1,170	298	626	1,293	2,301	26,609	37,092	2,310	33,353	37,452	מסחר
70	5	(4)	234	266	9,432	10,608	266	9,558	10,640	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
42	(2)	4	96	141	6,538	8,717	141	7,967	8,914	תחבורה ואחסנה
234	20	91	715	912	4,029	6,246	913	5,682	6,735	מידע ותקשורת
218	82	(16)	453	465	13,887	26,691	465	30,756	31,362	שירותים פיננסיים
108	24	34	81	171	8,311	12,555	171	11,593	12,583	שירותים עסקיים אחרים
51	(11)	(22)	42	55	5,997	8,001	55	7,705	8,008	שירותים ציבוריים וקהילתיים
3,606	(38)	288	5,039	8,968	143,454	244,016	9,043	238,194	253,524	סך-הכל מסחרי ⁽⁸⁾
389	-	5	-	634	60,569	63,161	634	61,919	63,161	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
809	252	174	672	999	51,825	90,171	999	85,242	90,193	אנשים פרטיים - אחר
4,804	214	467	5,711	10,601	255,848	397,348	10,676	385,355	406,878	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	51	1,374	-	4,439	4,439	בנקים בישראל ⁽⁹⁾
-	-	-	-	-	813	1,065	-	44,907	44,907	ממשלת ישראל
4,804	214	467	5,711	10,601	256,712	399,787	10,676	434,701	456,224 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בישראל

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 5,656, 119, 45,943, 256,712.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בבנקים אחרים בסך של כ-11,700 מיליוני ש"ח), למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-829 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-1,029 מיליוני ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-6,067 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ופיקדונות בבנק ישראל ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

טבלה ד.4: סכום הלוואות פגומות, סכום הלוואות בפיגור, יתרות הפרשות פרטניות וקבוצתיות והוצאות בגין הפסדי אשראי שהוכרו ברוח והפסד ומחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה לפי ענף עיקרי או סוג עיקרי של צד נגדי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ-מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי לשנה שהסתיימה ביום 31.12.15 ⁽⁴⁾		פגום	בעיית ⁽⁶⁾	סך-הכל * * מזה: * חובות ⁽²⁾	סך-הכל	דירוג ביצוע ⁽⁵⁾	בעיית ⁽⁶⁾	סך-הכל	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו								בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
יתרת הפסדי אשראי									תחבורה ואחסנה
במיליוני ש"ח									
בגין פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחרי									
-	-	-	-	17	20	-	20	20	חקלאות
-	-	-	-	153	349	-	1,003	1,003	כרייה וחציבה
10	6	(1)	1	14	3,225	14	6,907	6,923	תעשייה
88	(22)	9	123	163	6,338	163	9,397	9,566	בינוי ונדל"ן
6	-	(2)	-	-	592	-	2,078	2,078	אספקת חשמל ומים
9	31	(1)	10	33	2,037	33	2,882	3,004	מסחר
16	-	8	55	64	1,731	64	1,967	2,030	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
6	-	1	10	10	548	10	782	794	תחבורה ואחסנה
37	(4)	15	-	202	650	202	1,651	1,721	מידע ותקשורת
45	(5)	(2)	30	101	8,153	101	18,064	18,171	שירותים פיננסיים
6	(3)	2	1	1	669	1	1,092	1,105	שירותים עסקיים אחרים
18	(5)	(26)	17	17	430	17	881	898	שירותים ציבוריים וקהילתיים
241	(2)	3	247	605	24,543	605	46,724	47,313	סך-הכל מסחרי ⁽⁷⁾
3	-	-	-	6	551	6	555	569	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
35	16	6	32	46	1,969	46	3,147	3,220	אנשים פרטיים - אחר
279	14	9	279	657	27,063	657	50,426	51,102	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
3	-	(1)	-	-	24,186	-	37,524	37,524	בנקים בחו"ל ⁽⁸⁾
-	-	-	-	-	1,751	-	7,607	7,607	ממשלות חו"ל
282	14	8	279	657	53,000	657	95,557	96,233 ⁽¹⁾	סך-הכל פעילות בחו"ל
5,086	228	475	5,990	11,258	309,712	11,333	530,258	552,457	סך-הכל בישראל ובחו"ל

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 14,407, 53,000, 0, 7,132 ו-21,694 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים, למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוציגים בסעיף "נכסים אחרים").
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוציגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדירור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירור, בסך של כ-59 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) לא כולל יתרות מזומנים בקופות הבנק ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

30 ביוני 2016						
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
במיליוני ש"ח						
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
53	37	20,398	353	290	19,755	בינוי ונדל"ן - בינוי
12	11	19,800	425	95	19,280	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
19	-	12,763	307	4	12,452	שירותים פיננסיים
172	101	89,011	2,746	2,122	84,143	מסחרי - אחר
256	149	141,972	3,831	2,511	135,630	סך-הכל מסחרי
366	591	61,636	-	591	61,045	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾
193	73	53,547	683	312	52,552	אנשים פרטיים - אחר
815	813	257,155	4,514	3,414	249,227	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	124	-	-	124	בנקים בישראל
-	-	989	-	-	989	ממשלת ישראל
815	813	258,268	4,514	3,414	250,340	סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
46	-	6,666	53	25	6,588	בינוי ונדל"ן
15	-	16,308	107	225	15,976	מסחרי אחר
61	-	22,974	160	250	22,564	סך-הכל מסחרי
12	12	2,316	33	18	2,265	אנשים פרטיים
73	12	25,290	193	268	24,829	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	22,962	-	-	22,962	בנקים בחו"ל
-	-	1,763	-	-	1,763	ממשלות חו"ל
73	12	50,015	193	268	49,554	סך-הכל פעילות בחו"ל
888	825	282,445	4,707	3,682	274,056	סך-הכל ציבור
-	-	23,086	-	-	23,086	סך-הכל בנקים
-	-	2,752	-	-	2,752	סך-הכל ממשלות
888	825	308,283	4,707	3,682	299,894	סך-הכל

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.

(1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.ג.2](#) להלן.

(3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-108 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 98 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 132 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(5) כונל יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-104 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 101 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 110 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

טבלה ד.5: איכות אשראי** ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2015						
חובות לא פגומים*** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
במיליוני ש"ח						
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
245	107	20,620	641	243	19,736	בינוי ונדל"ן - בינוי
96	15	19,270	462	458	18,350	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
25	33	12,322	662	14	11,646	שירותים פיננסיים
150	70	88,922	3,442	2,824	82,656	מסחרי - אחר
516	225	141,134	5,207	3,539	132,388	סך-הכל מסחרי
*335	*663	58,063	-	663	57,400	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾
184	68	49,848	641	266	48,941	אנשים פרטיים - אחר
*1,035	*956	249,045	5,848	4,468	238,729	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	163	-	-	163	בנקים בישראל
-	-	652	-	-	652	ממשלת ישראל
*1,035	*956	249,860	5,848	4,468	239,544	סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
5	-	6,108	139	-	5,969	בינוי ונדל"ן
34	-	17,398	178	240	16,980	מסחרי אחר
39	-	23,506	317	240	22,949	סך-הכל מסחרי
*14	*6	2,595	46	14	2,535	אנשים פרטיים
*53	*6	26,101	363	254	25,484	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	19,360	-	-	19,360	בנקים בחו"ל
-	-	1,616	-	-	1,616	ממשלות חו"ל
*53	*6	47,077	363	254	46,460	סך-הכל פעילות בחו"ל
*1,088	*962	275,146	6,211	4,722	264,213	סך-הכל ציבור
-	-	19,523	-	-	19,523	סך-הכל בנקים
-	-	2,268	-	-	2,268	סך-הכל ממשלות
*1,088	*962	296,937	6,211	4,722	286,004	סך-הכל

* הוצג מחדש.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, נירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי חזר חוזר וכספים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 *** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.2.2.1](#) להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-108 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 98 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 132 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 (5) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך של כ-104 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 101 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 110 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

טבלה ד.5: איכות אשראי* ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2015						
חובות לא פגומים** - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים		
במיליוני ש"ח						
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
64	42	20,576	433	308	19,835	בינוי ונדל"ן - בינוי
16	5	19,891	490	445	18,956	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	13,887	452	11	13,424	שירותים פיננסיים
167	86	89,100	3,018	2,339	83,743	מסחרי - אחר
248	133	143,454	4,393	3,103	135,958	סך-הכל מסחרי
388	634	60,569	-	634	59,935	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור ⁽⁵⁾
194	84	51,825	664	322	50,839	אנשים פרטיים - אחר
830	851	255,848	5,057	4,059	246,732	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	51	-	-	51	בנקים בישראל
-	-	813	-	-	813	ממשלת ישראל
830	851	256,712	5,057	4,059	247,596	סך-הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
33	-	6,338	123	40	6,175	בינוי ונדל"ן
53	-	18,205	124	241	17,840	מסחרי אחר
86	-	24,543	247	281	24,015	סך-הכל מסחרי
34	6	2,520	32	20	2,468	אנשים פרטיים
120	6	27,063	279	301	26,483	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	24,186	-	-	24,186	בנקים בחו"ל
-	-	1,751	-	-	1,751	ממשלות חו"ל
120	6	53,000	279	301	52,420	סך-הכל פעילות בחו"ל
950	857	282,911	5,336	4,360	273,215	סך-הכל ציבור
-	-	24,237	-	-	24,237	סך-הכל בנקים
-	-	2,564	-	-	2,564	סך-הכל ממשלות
950	857	309,712	5,336	4,360	300,016	סך-הכל

* הוצג מחדש.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי חכר חוזר וכספים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).
 *** לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.2.2.1](#) להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים (למעט הלוואות לדיוור בפיגור עד 3 חודשים) שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-108 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 98 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 132 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
 (5) כולל יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-104 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 101 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 110 מיליוני ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזרת פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסיכויים בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

טבלה ד.6: הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2016					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי***
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות**:					
167,059	25,838	141,221	3,033	-	138,188
שנבדקו על בסיס פרטני					
141,224	-	141,224	52,275	62,191	26,758
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
308,283	25,838	282,445	55,308	62,191	164,946
סך-הכל חובות**					
68,332	-	68,332	-	61,921	6,411
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**:					
2,711	7	2,704	115	-	2,589
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,470	-	1,470	718	383	369
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
4,181	7	4,174	833	383	2,958
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה					
453	-	453	-	383	70
לפי עומק הפיגור****					
30 ביוני 2015					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי***
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות**:					
165,229	21,791	143,438	3,296	-	140,142
שנבדקו על בסיס פרטני					
131,708	-	131,708	48,583	58,627	24,498
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
296,937	21,791	275,146	51,879	58,627	164,640
סך-הכל חובות**					
64,106	-	64,106	-	58,382	5,724
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות**:					
2,953	5	2,948	152	-	2,796
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,381	-	1,381	658	392	331
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
4,334	5	4,329	810	392	3,127
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה					
446	-	446	-	392	54
לפי עומק הפיגור****					

* הוצג מחדש.
 ** אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוציגים בסעיף נכסים אחרים).
 *** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-6,411 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.15: 5,724 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 6,126 מיליוני ש"ח).
 **** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-239 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 224 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 235 מיליוני ש"ח).
 כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-23 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 25 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 28 מיליוני ש"ח).

טבלה ד.6: הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2015						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות*:						
172,260	26,801	145,459	3,159	-	142,300	שנבדקו על בסיס פרטני
137,452	-	137,452	50,635	61,120	25,697	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
309,712	26,801	282,911	53,794	61,120	167,997	סך-הכל חובות*
66,989	-	66,989	-	60,863	6,126	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:						
2,985	3	2,982	126	-	2,856	שנבדקו על בסיס פרטני
1,432	-	1,432	665	392	375	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾
4,417	3	4,414	791	392	3,231	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***						
453	-	453	-	392	61	

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים).

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיור, בסך של כ-6,411 מיליוני ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.15: 5,724 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 6,126 מיליוני ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-239 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 224 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 235 מיליוני ש"ח).

כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור בסך של כ-23 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.15: 25 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.15: 28 מיליוני ש"ח).

טבלה ד.7: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
במיליוני ש"ח						
5,035	7	5,028	874	387	3,767	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2016
(128)	-	(128)	136	(4)	(260)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(363)	-	(363)	(198)	-	(165)	מחיקות חשבונאיות
263	-	263	79	-	184	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(100)	-	(100)	(119)	-	19	מחיקות חשבונאיות נטו
4,807	7	4,800	891	383	3,526	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾
(24)	-	(24)	(3)	-	(21)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
626	-	626	58	-	568	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2015						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
במיליוני ש"ח						
4,768	5	4,763	909	387	3,467	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2016
213	-	213	17	5	191	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(259)	-	(259)	(124)	-	(135)	מחיקות חשבונאיות
300	-	300	80	-	220	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
41	-	41	(44)	-	85	מחיקות חשבונאיות נטו
5,022	5	5,017	882	392	3,743	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾
(9)	-	(9)	3	-	(12)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
688	-	688	72	-	616	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

טבלה ד.7: תנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
במיליוני ש"ח						
5,086	3	5,083	844	392	3,847	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
(82)	4	(86)	241	(9)	(318)	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(673)	-	(673)	(354)	-	(319)	מחיקות חשבונאיות
476	-	476	160	-	316	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(197)	-	(197)	(194)	-	(3)	מחיקות חשבונאיות נטו
4,807	7	4,800	891	383	3,526	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2016 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(62)	-	(62)	(14)	-	(48)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
626	-	626	58	-	568	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2015						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
במיליוני ש"ח						
4,856	4	4,852	935	387	3,530	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה
273	1	272	38	5	229	הוצאות בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(613)	-	(613)	(250)	-	(363)	מחיקות חשבונאיות
505	-	505	158	-	347	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(108)	-	(108)	(92)	-	(16)	מחיקות חשבונאיות נטו
1	-	1	1	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
5,022	5	5,017	882	392	3,743	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2015 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
16	-	16	4	-	12	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
688	-	688	72	-	616	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים מ.ג.

טבלה ד.8: פירוט יתרות סיכון האשראי לכל קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי מ.ג.
להרחבה בנושא הוראת ניהול בנקאי תקין 313 ראה [הדיווח השנתי](#).

30 ביוני 2016						
שיעור מההון הרגולטורי	חבות נטו ⁽⁵⁾	ניכויים ⁽⁴⁾	חבות ברוטו ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
15.63%	7,658	77	7,735	323	3,048	4,679
קבוצת לווים א'						

- (1) לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ויתרות הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני.
- (2) סיכון האשראי החוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) הסכום כולל ערביות צד ג' מחוץ לקבוצה.
- (4) ניכויים המותרים בהתאם להוראה 313, הכוללים בעיקר פיקדונות המופקדים בבנק, אגרות-חוב שהונפקו על-ידי מדינת ישראל, כתבי שיפוי של מדינת ישראל או גופים פיננסיים המותרים בניכוי.
- (5) הנתונים המוצגים לעיל מייצגים חשיפה לקבוצות לווים והינם לאחר הפחתת הניכויים המותרים בהוראה 313 ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי שחושבה על בסיס פרטני. לפיכך, נתונים אלה אינם ברי השוואה לנתונים בדבר חבות לווים המפורטים בגילויים אחרים בדוח.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור מ.ג.

טבלה ד.9: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק מ.ג.

שיעור שינוי בתקופה	סך-הכל	מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
		יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	
במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	
2.0%	68,602	0.9%	604	29.6%	20,273	19.0%	13,023	36.1%	24,791	14.4%	9,911	30.06.16
8.3%	67,246	1.0%	678	30.8%	20,724	19.6%	13,179	35.5%	23,880	13.1%	8,785	31.12.15

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק. לפירוט והרחבה בנושא ניהול, גידור וניטור סיכון האשראי בתיק הלוואות לדיור ראה [הדוח על הסיכונים לשנת 2015](#).

כימות ומדידת הסיכון – ביצוע אשראי לדיור

להלן פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק:

טבלה ד.10: נתוני הלוואות לדיור – שיעור מסך הביצועים החדשים^{מ.ב}

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.15	30.09.15	31.12.15	31.03.16	30.06.16	
מאפיינים					
30.4%	33.1%	34.9%	31.2%	27.0%	שיעור מימון מעל 60%
					שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
0.7%	0.4%	0.5%	0.3%	0.2%	
0.2%	0.1%	0.1%	0.2%	0.1%	שיעור מימון מעל 60% וגם שיעור החזר מעל 40%
28.9%	30.1%	29.5%	30.3%	29.9%	שיעור הביצועים בריבית המשתנה בתדירות קצרה מ-5 שנים (הגבלת בנק ישראל 33.3%)
2.7%	2.5%	3.0%	3.3%	2.8%	שיעור ההלוואות לכל מטרה
16.4%	18.2%	14.8%	15.3%	15.2%	שיעור ההלוואות להשקעה מרכישה
					הלוואה ממוצעת לרכישה (באלפי ש"ח) - ללא מיחזורי אוצר
658	689	663	613	686	
					תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)
21.2	21.9	22.5	22.8	23.3	
21.5%	26.5%	29.2%	30.8%	33.9%	שיעור מעל 25 שנה (כולל מיחזורים)
1.31%	1.29%	1.23%	1.19%	1.19%	שיעור שולי של יתרות לווים מעל 5 מיליון ש"ח

יצוין כי שיעורי המימון חושבו על-פי הוראת דיווח לפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור.

ברבעון השני של שנת 2016, נמשכה הירידה בשיעורי המימון מעל 60% ובשיעור החזר מהכנסה מעל 40%. מנגד, נמשכת העלייה בשיעור הביצועים מעל 25 שנה, ובתקופת הפירעון הממוצעת לרכישה (ערכים יחסית גבוהים לשנים האחרונות) כתוצאה מעליית מחירי הדירות ומהורדת שיעורי המימון ושיעורי החזר.

הפחתת סיכון האשראי – גילויים בגישה הסטנדרטית

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי-תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.

גידור והפחתת הסיכון

בנק הפועלים מנהל את הביטחונות לאשראי באמצעות מערכת ביטחונות הכוללת מקדמי ביטחון (מ.ב.) שמרניים. במסגרת מדיניות הביטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הביטוחות, לפי סוג הביטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן וההוצאות שיידרשו למימוש הביטוחה, סוג ההצמדה, תנודתיות בשווי הביטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בביטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין.

הביטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא ניידים ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק ביטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה. הבנק נערך לעמידה ביעדי ההון כאמור בפרק ההון בדיווח השנתי, ופועל להשלמת ההון הנדרש בין היתר על-ידי צמצום נכסי הסיכון באמצעות רכישת ביטוח ערבויות לרוכשי דירות מכח חוק מכר ומכירת משכנתאות:

- **ביטוח לתיק ערבויות לרוכשי דירות מכח חוק מכר –** ביום ה-18 ביולי 2016 הושלמה התקשרות, עם מבטחי משנה בינלאומיים, לרכישת ביטוח לתיק ערבויות לרוכשי דירות מכח חוק מכר ולהתחייבויות להוצאת ערבויות כאמור. הרכישה נועדה לאפשר לבנק, בין היתר, הפחתה בהיקף ההון המוקצה בגין סיכון האשראי הנובע מהנפקת ערבויות אלו והתחייבות להנפקתן, תוך שימוש בפוליסה כ"מפחיתת סיכון אשראי", בהתאם להוראת נב"ת 203. החלק המבוטח מתיק ערבויות ומסגרות חוק מכר הינו בהיקף נוכחי של כ-29 מיליארד ש"ח (לאחר שיקלול במקדמי המרה לאשראי – CCF, כ-13 מיליארד ש"ח). בהתאם להערכות ראשוניות ההתקשרות צפויה להביא להפחתה של כ-9 מיליארד ש"ח בנכסי סיכון ולשיפור של כ-0.27% ביחס הלימות הון עצמי רובד 1 של הבנק, החל מהרבעון השלישי לשנת 2016.
- **מכירת משכנתאות –** ביום 14 ביולי 2016 הושלמה התקשרות למכירת הלוואות לדיוור, תוך שמירה על היקף של 20% מכל הלוואה בבעלות הבנק. יתרת הלוואות שהועברו לרוכשת (80% מכל הלוואה) הינה בהיקף של כ-665 מיליון ש"ח החל מהרבעון השלישי לשנת 2016. הבנק ישקול מכירת תיקים נוספים בהתאם לצרכים.

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

טבלה ד.11: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי

30 ביוני 2016									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
108,082	-	-	1,740	-	462	-	5,247	100,633	ריבנויות
8,442	-	-	-	-	7,284	-	1,158	-	סקטור ציבורי
16,485	-	-	301	-	2,775	-	12,902	507	תאגידים בנקאיים
166,208	-	1,203	160,707	-	2,744	-	1,554	-	תאגידים
93,670	-	476	93,194	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
113,713	-	704	256	112,753	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
13,959	-	90	52	13,817	-	-	-	-	עסקים קטנים
70,455	-	158	6,248	22,818	13,139	28,092	-	-	הלוואות לדיוור
192	-	-	192	-	-	-	-	-	איגוח
15,647	3,969	988	8,145	-	-	-	-	2,545	אחרים
606,853	3,969	3,619	270,835	149,388	26,404	28,092	20,861	103,685	סך-הכל

30 ביוני 2015									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
86,364	-	-	1,968	-	450	-	6,656	77,290	ריבנויות
9,394	-	-	6	-	7,227	-	2,161	-	סקטור ציבורי
21,506	-	-	588	-	4,302	-	16,616	-	תאגידים בנקאיים
189,720	-	2,707	180,234	-	4,756	-	2,023	-	תאגידים
86,003	-	765	85,238	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
107,262	-	573	155	106,534	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
12,258	-	73	30	12,155	-	-	-	-	עסקים קטנים
65,878	-	204	5,749	18,460	10,054	31,411	-	-	הלוואות לדיוור
188	-	-	188	-	-	-	-	-	איגוח
16,317	3,394	759	9,918	-	-	-	-	2,246	אחרים
594,890	3,394	5,081	284,074	137,149	26,789	31,411	27,456	79,536	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

טבלה ד.11: סכום חשיפות האשראי ברוטו לפני הפחתת סיכון אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2015									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
101,963	-	-	1,863	-	296	-	6,178	93,626	ריבנויות
8,858	-	-	-	-	5,668	-	3,190	-	סקטור ציבורי
15,002	-	-	429	-	2,570	-	11,685	318	תאגידים בנקאיים
184,596	-	1,538	177,639	-	3,237	-	2,182	-	תאגידים
93,643	-	551	93,092	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
111,945	-	669	138	111,138	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
13,431	-	89	97	13,245	-	-	-	-	עסקים קטנים
68,833	-	235	5,853	19,687	12,348	30,710	-	-	הלוואות לדיוור
195	-	-	195	-	-	-	-	-	איגוח
16,233	3,887	815	8,763	-	-	-	-	2,768	אחרים
614,699	3,887	3,897	288,069	144,070	24,119	30,710	23,235	96,712	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערביות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

טבלה ד.12: סכום חשיפות האשראי נטו לאחר הפחתת סיכון אשראי

30 ביוני 2016									
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
106,972	-	-	630	-	462	-	5,247	100,633	ריבנויות
10,721	-	-	-	-	7,386	-	1,158	2,177	סקטור ציבורי
31,626	-	-	240	-	16,221	-	14,658	507	תאגידים בנקאיים
158,050	-	1,185	152,746	-	2,567	-	1,552	-	תאגידים
93,179	-	475	92,704	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
97,054	-	702	256	96,096	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
12,702	-	88	51	12,563	-	-	-	-	עסקים קטנים
70,455	-	158	6,248	22,818	13,139	28,092	-	-	הלוואות לדיוור
192	-	-	192	-	-	-	-	-	איגוח
15,647	3,969	988	8,145	-	-	-	-	2,545	אחרים
596,598	3,969	3,596	261,212	131,477	39,775	28,092	22,615	105,862	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

טבלה ד.12: סכום חשיפות האשראי נטו לאחר הפחתת סיכון אשראי (המשך)

30 ביוני 2015									
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
85,483	-	-	1,180	-	357	-	6,656	77,290	ריבנויות
10,817	-	-	6	-	7,227	-	2,161	1,423	סקטור ציבורי
37,062	-	-	484	-	17,974	-	18,604	-	תאגידים בנקאיים
182,710	-	2,618	173,412	-	4,657	-	2,023	-	תאגידים
85,405	-	838	84,567	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
90,141	-	571	154	89,416	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
10,877	-	71	29	10,777	-	-	-	-	עסקים קטנים
65,878	-	204	5,749	18,460	10,054	31,411	-	-	הלוואות לדיוור
188	-	-	188	-	-	-	-	-	איגוח
16,317	3,394	759	9,918	-	-	-	-	2,246	אחרים
584,878	3,394	5,061	275,687	118,653	40,269	31,411	29,444	80,959	סך-הכל
31 בדצמבר 2015									
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
100,939	-	-	943	-	192	-	6,178	93,626	ריבנויות
10,669	-	-	-	-	5,668	-	3,190	1,811	סקטור ציבורי
30,715	-	-	329	-	16,424	-	13,644	318	תאגידים בנקאיים
177,773	-	1,438	171,014	-	3,142	-	2,179	-	תאגידים
93,152	-	551	92,601	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
94,585	-	666	138	93,781	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
12,079	-	87	96	11,896	-	-	-	-	עסקים קטנים
68,833	-	235	5,853	19,687	12,348	30,710	-	-	הלוואות לדיוור
195	-	-	195	-	-	-	-	-	איגוח
16,233	3,887	815	8,763	-	-	-	-	2,768	אחרים
605,173	3,887	3,792	279,932	125,364	37,774	30,710	25,191	98,523	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית

ניהול הביטחונות בבנק מתואר בסעיף גידור והפחתת סיכון בדיווח השנתי של הדוח על הסיכונים. על-פי הוראות באזל 3 בהתקיים תנאים מסוימים, ניתן לנכות מרכיבי הסיכון, לצורך חישוב יחס הלימות ההון, ביטחונות מסוימים כדוגמת ערבויות, נגזרי אשראי ונכסים פיננסיים המוחזקים כבטוחה.

טבלה ד.13: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי

30 ביוני 2016							
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח							
106,972	-	-	(1,110)	-	(1,110)	108,082	ריבנויות
10,721	-	2,279	-	-	-	8,442	סקטור ציבורי
31,626	(465)	16,550	(944)	-	(944)	16,485	תאגידים בנקאיים
158,050	(6,705)	7	(1,460)	-	(1,460)	166,208	תאגידים
93,179	(445)	-	(46)	-	(46)	93,670	בביטחון נדל"ן מסחרי
97,054	(1,639)	-	(15,020)	-	(15,020)	113,713	קמעונאיות ליחידים
12,702	(1,008)	-	(249)	-	(249)	13,959	עסקים קטנים
70,455	-	-	-	-	-	70,455	הלוואות לדיר
192	-	-	-	-	-	192	איגוח
15,647	-	-	-	-	-	15,647	אחרים
596,598	(10,262)	18,836	(18,829)	-	(18,829)	606,853	סך-הכל

- לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- כולל תוספת מקדם ביטחון המתאים לחשיפת ניירות-ערך שהושאלו.
- לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

טבלה ד.13: פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי (המשך)

30 ביוני 2015						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפה המכוסה על-ידי נטו ⁽⁴⁾	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות
במיליוני ש"ח						
86,364	-	-	(881)	-	(881)	85,483
9,394	-	-	1,423	-	-	10,817
21,506	(350)	-	16,448	(542)	-	37,062
189,720	(5,901)	19	(1,128)	(1,128)	-	182,710
86,003	(557)	-	(41)	(41)	-	85,405
107,262	(2,084)	-	(15,037)	(15,037)	-	90,141
12,258	(1,139)	-	(242)	(242)	-	10,877
65,878	-	-	-	-	-	65,878
188	-	-	-	-	-	188
16,317	-	-	-	-	-	16,317
594,890	(10,031)	-	17,890	(17,871)	-	584,878

31 בדצמבר 2015						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	חשיפה המכוסה על-ידי נטו ⁽⁴⁾	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות
במיליוני ש"ח						
101,963	-	-	(1,024)	(1,024)	-	100,939
8,858	-	-	1,811	-	-	10,669
15,002	(456)	-	16,923	(754)	-	30,715
184,596	(5,671)	46	(1,198)	(1,198)	-	177,773
93,643	(477)	-	(14)	(14)	-	93,152
111,945	(1,874)	-	(15,486)	(15,486)	-	94,585
13,431	(1,094)	-	(258)	(258)	-	12,079
68,833	-	-	-	-	-	68,833
195	-	-	-	-	-	195
16,233	-	-	-	-	-	16,233
614,699	(9,572)	-	18,780	(18,734)	-	605,173

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (2) כולל תוספת מקדם ביטחון המתאים לחשיפת ניירות-ערך שהושאלו.
- (3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

סיכוני אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מול הצד הנגדי נמדד על-ידי הפעלת מקדמים הקבועים בהוראת ניהול בנקאי תקין 203 על הערך הנקוב של העסקות, בהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי. להרחבה ראה [הדיווח השנתי](#).

טבלה ד.14: פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים

30 ביוני 2016						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
14,254	50	15	992	3,507	9,690	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,950	51	4	924	4,730	3,241	ערכי Add On
(13,331)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
(1,199)	-	-	-	-	-	ביטחון כשיר
8,674	101	19	1,916	8,237	12,931	חשיפת אשראי, נטו
30 ביוני 2015						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
14,224	47	14	1,400	4,813	7,950	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,994	104	2	799	5,084	3,005	ערכי Add On
(12,506)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
(1,480)	-	-	-	-	-	ביטחון כשיר
9,232	151	16	2,199	9,897	10,955	חשיפת אשראי, נטו
31 בדצמבר 2015						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
12,988	79	11	1,171	3,483	8,244	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,099	74	3	858	4,896	3,268	ערכי Add On
(12,126)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
(1,219)	-	-	-	-	-	ביטחון כשיר
8,742	153	14	2,029	8,379	11,512	חשיפת אשראי, נטו

טבלה ד.15: פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק

הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך

30 ביוני 2016			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	
185	135	50	
<hr/>			
30 ביוני 2015			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	
182	132	50	
<hr/>			
31 בדצמבר 2015			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי		נגזרי אשראי
	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	
187	137	50	

חשיפות איגוח

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 ביוני 2016 הסתכם ב-192 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-195 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2015. עד ליום 30 ביוני 2016 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. משקל הסיכון שמושם לסכום החשיפה, נקבע לפי משקל הסיכון הגבוה ביותר שמשוייך לחשיפה יחידה המכוסה על-ידי המכשיר.

למידע נוסף בנושא סיכון האשראי וניהולו ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון שוק

סיכון שוק - סיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכלל זה:

- סיכון ריבית - סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים.
- סיכון מטבע - סיכון להפסד כתוצאה משינוי שערי חליפין.
- סיכון אינפלציה - סיכון להפסד כתוצאה משינויים בעקום הציפיות למדד המחירים לצרכן.
- סיכון מחיר מניות - סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות.
- סיכון מרווחי אשראי - סיכון להפסד כתוצאה משינוי במרווח בין התשואה לפדיון של אגרות-חוב קונצרניות הנסחרות בשווקים לבין הריבית חסרת הסיכון הרלוונטית.
- סיכון תנודתיות - סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי התנודתיות המצוטטים בשוק.
- סיכון מרווח (Basis spread) - סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים, או בסיסי ריבית שונים.

גורמי סיכון השוק העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה, שער החליפין שקל/דולר והמרווחים בין עקומי הריבית השונים.

סיכון הריבית בתיק הבנקאי וסיכון ההשקעה (החשיפה למחירי המניות ומרווחי האשראי) מתוארים בדוח זה בסעיפים נפרדים.

לפירוט והרחבה בנושא מבנה וארגון ניהול סיכוני השוק ראה [הדיווח השנתי](#).

אומדני הסיכון של הפעילות למסחר

טבלה ד.16: אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR)

מחוצע בשנת 2016	ליום 30 ביוני 2016	
במיליוני ש"ח		
17	26	סך-הכל מסחר בחדרי העסקות
ממוצע בשנת 2015		
ליום 31 בדצמבר 2015		
במיליוני ש"ח		
23	17	סך-הכל מסחר בחדרי העסקות

דרישות ההון בגין סיכוני השוק

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית והמניית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו בדיווח השנתי, ועל סיכוני המטבע בתיק הבנקאי ובתיק למסחר.

טבלה ד.17: דרישות ההון בגין סיכוני השוק

31 בדצמבר 2015 ⁽¹⁾			30 ביוני 2015 ⁽¹⁾			30 ביוני 2016 ⁽¹⁾			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח									
404	387	17	506	407	99	374	373	1	סיכון ריבית
12	6	6	12	6	6	12	6	6	סיכון מניות
108	108	-	160	160	-	74	74	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
49	49	-	138	138	-	50	50	-	סיכון אופציות
573	550	23	816	711	105	510	503	7	סך-הכל

(1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 12.61% ליום 30 ביוני 2016, 12.57% ליום 31 בדצמבר 2015 ו-12.52% ליום 30 ביוני 2015. יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 12.5%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים IT, סיכונים טכנולוגיים מידע וסייבר והמשכיות עסקית אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין.

להרחבה ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון מניות ומרווחי אשראי: סיכון השקעה

הגדרת "סיכון השקעה" בבנק, הינה חשיפה לשוק המניות, למרווחי אשראי ולסיכון האשראי בשווקי אגרות-החוב והמניות בתיק הבנקאי בקבוצה (כתוצאה מאחזקה במוצרים אלו עלול הבנק להיחשף גם לסיכונים ריבית ו/או מטבע ו/או נזילות ואלה מנוהלים בנפרד). להרחבה ראה [הדיווח השנתי](#).

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

טבלה ד.18: פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי

31 בדצמבר 2015		30 ביוני 2015		30 ביוני 2016		
דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(2) 12	48	(2) 12	47	(2) 12	44	השקעות המסווגות בתיק למסחר
341	2,486	357	2,647	327	2,358	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
353	2,534	369	2,694	339	2,402	סך-הכל השקעות במניות
	1,891		2,076		1,544	מזה: נסחר בבורסה
	643		618		858	מוחזק באופן פרטי
	224		353		168	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון הפיקוחי

(1) דרישות הון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 12.61% ליום 30 ביוני 2016, 12.57% ליום 31 בדצמבר 2015 ו-12.52% ליום 30 ביוני 2015. יחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינו 12.5%, והחל מיום 1 בינואר 2017 הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%.

(2) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

לפירוט השקעות הבנק ראה [ביאור 5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

סיכון ריבית בתיק הבנקאי

סיכון ריבית בתיק הבנקאי - מתייחס להשפעה הפוטנציאלית של שינויים בעקומי הריבית השונים על הערך הכלכלי של הבנק (דהיינו, השינוי בערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות) ו/או על הכנסות הריבית נטו (רגישות ההכנסה החשבונאית). הסיכון נוצר במהלך הפעילות הבנקאית השוטפת והיזומה של הבנק, ונובע ממתן שירות שוטף לקהל הרחב ולמגזר העסקי והפיננסי ומפעילויות אחרות, ובכללן חשיפת הריבית הנובעת מניהול תיקי ההשקעה. הסיכון נובע מהבדלים במבנה הנכסים וההתחייבויות - פערי מגזר, תקופה, בסיסי ריבית, מועדי חידוש ריבית ועוד.

לפירוט והרחבה ראה [דיווח שנתי](#).

טבלה ד.19: נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש)

30 ביוני 2016							תרשיש
מינימום בשנת 2016		מקסימום בשנת 2016		במיליוני ש"ח			
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
163	(118)	310	(256)	(20)	228	(177)	תזוזה בריבית צמודה למדד
134	(103)	200	(163)	(18)	200	(163)	תזוזה בריבית לא-צמודה
(94)	91	(159)	153	12	(122)	121	תזוזה בריביות במטבע-חוץ

31 בדצמבר 2015							תרשיש
מינימום בשנת 2015		מקסימום בשנת 2015		במיליוני ש"ח			
עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%	
54	(32)	262	(229)	(19)	217	(174)	תזוזה בריבית צמודה למדד
-	-	229	(192)	(18)	200	(165)	תזוזה בריבית לא-צמודה
(31)	27	(265)	249	4	(39)	33	תזוזה בריביות במטבע-חוץ

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שככלל, אינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי ותוך שימוש במודלים פנימיים לגבי חלק מהמוצרים. זאת בשונה מחישוב שווי הוגן המבוסס, בין השאר, על היוון תזרימי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון, כמקובל בדוחות הכספיים, וללא מודלים פנימיים בחלק מהמוצרים.

סיכונים מובילים ומתפתחים^{מ.ב.}

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית) סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתואר בהרחבה בדוח זה ובדיווח השנתי. הנהלת הבנק דנה בהתפתחותם של הסיכונים הנוספים המפורטים להלן כסיכונים מובילים או מתפתחים:

סביבת המאקרו: פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, התפשטות הטרור בעולם, המצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון שעדיין קיימת אי ודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם בשנים הקרובות. התוכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק לוקחת בחשבון את הזהירות המתחייבות מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. **הסביבה הרגולטורית בארץ:** בשנים האחרונות גובשו מספר יוזמות רגולטוריות שעניינן בעיקר, הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי יזום. היוזמות והמגמות הרגולטוריות עשויות להשפיע על המערכת הבנקאית בכלל ועל הבנק בפרט. בשלב זה מוקדם להעריך ולאמוד השפעתן על הבנק. במסגרת זו יש לציין את המלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים (ועדת שטרומ) והמלצות הממשלה המפורטות בביאור 16 לתמצית הדוחות הכספיים.

הסביבה הרגולטורית בחו"ל: רפורמות רגולטוריות בינלאומיות להן השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובעולם, ביניהן: "דוד-פרנק" (DODD FRANK) ו"חוק וולקר" (VOLCKER) האמריקאיים ו"אמיר" (EMIR) האירופאי. **סיכון הציות:** המשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים על בנקים ברחבי העולם בהקשר להפרות של הנחיות רגולטוריות, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור והלבנת הון. **סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** המשך הפרסומים המקצועיים על איומי סייבר והפניית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון.

ביום 28 במרץ 2016 אושר בכנסת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים, אשר מציב מגבלות על היקף התגמול של עובדים בתאגידים פיננסיים. לסיכונים העולים מהחוק פרק סיכון רגולציה וחקיקה להלן.

סיכון ציות מ.ב.

סיכון הציות הוא הסיכון הכרוך באי-ציות של הבנק או מי מעובדיו, בכל מקום רלוונטי לפעילות הבנק, להוראות החוק והרגולציה. סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות. הבנק נוקט מדיניות של ציות לכל הוראות החוק והרגולציה הנוגעים לפעילותו.

במסגרת סיכונים אלה כלולים הסיכונים הבאים:

- הסיכון לנזק מהותי בגין צו רגולטורי מצד רשות כלשהי בשל אי-ציות של הבנק או מי מעובדיו להוראות העוסקות באיסור הלבנת הון ומימון טרור וכן בגין ליקויים בתהליכים שנועדו להבטיח ציות כאמור או בגין חסרונם של תהליכים כאמור (לרבות הסיכון הקשור לפעילות הקורספונדנטית של הבנק);
 - הסיכון לנזק מהותי בגין צו רגולטורי מצד רשות כלשהי בשל פעילות לא נאותה של הבנק או מי מעובדיו ביחס ללקוחות הבנק, ביחס לנושאי מס או בשל אי-ציות להוראות דין ספציפי בעניין זה;
 - הסיכון לנזק מהותי בגין צו רגולטורי מצד רשות כלשהי בשל אי-ציות של הבנק או מי מעובדיו לדיני ניירות-ערה;
 - הסיכון לנזק מהותי בגין תביעה "יצוגית הנובעת מאי-ציות להוראות המסדירות את יחסי הבנק והלקוח;
 - הסיכון לתביעה פלילית נגד הבנק או עובדים בכירים בו בשל אי-ציות לאחד הנושאים המפורטים לעיל.
- תחת סיכון הציות כלולים גם הסיכונים הנובעים מהחקירות על-ידי רשויות בארצות-הברית כאמור בביאור 10 סעיפים ג' וד' לתמצית הדוחות הכספיים.

בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטינאים ברצונו להפסיק מתן שירותים אלה. הבנק מקיים דיונים עם בנק ישראל ומשרד האוצר בנושא זה. בתאריך 28 במרץ 2016 קיבל הבנק מכתב ממשרד האוצר המצייין כי הוא פועל להסדרת הגנה לבנק בגין פעילותו זו.

למידע נוסף לגבי סיכוני הציות ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון משפטי^{ח.ב}

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך ייעוץ משפטי פנימי וחיצוני. להרחבה ראה [דוח שנתי על הסיכונים, ביאור 26 בדוח הכספי השנתי וביאור 10 בתמצית הדוחות הכספיים](#) ליום 30 ביוני 2016.

סיכון מוניטין^{ח.ב}

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון קיים או עתיד לפגיעה בהכנסות או בהון כתוצאה מתדמית שלילית על-ידי בעלי העניין הרלוונטיים כגון: לקוחות, צדדים לעסקות, בעלי מניות, משקיעים, או גופים רגולטוריים. מדיניות ניהול סיכון המוניטין בקבוצת הבנק אושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון ומיושמת ביחידות הקבוצה.

להרחבה בנושא סיכון המוניטין ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון רגולציה וחקיקה^{ח.ב}

סיכון רגולציה הינו סיכון להכנסות ו/או להון הקבוצה, שנובע מתהליכי חקיקה ו/או מטיוטות הוראות של גופים רגולטורים שונים, שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה יכולים להשפיע, לעיתים, על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

ביום 28 במרץ 2016 התקבל בכנסת חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים, אשר מציב מגבלות על היקף התגמול של עובדים בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג) התשע"ו-2016 (להלן: "החוק"). החוק צפוי להביא לפגיעה ישירה או עקיפה בתגמול אוכלוסיית הבכירים בבנק וקיימת אי בהירות ביחס לאופן יישומו. בהחלטת בית המשפט העליון בשבתו כב"צ בתיק 4406/16, מיום 11 ביולי 2016, נקבע כי: "עובדים בתאגידים בנקאיים ונושאי משרה בכירה בתאגידים אלה שיוודעו על התפטרות מעבודתם בתוך 45 ימים ממועד ההכרעה בעתירה או ביטול צו הביניים, לא יאבדו את זכאותם הנוכחית לקבל את מלוא הזכויות שהיו מגיעות להם בגין סיום יחסי עובד-מעביד או סיום כהונתם, אילו הסתיימו יחסים אלו במועד הגשת בקשה זו (קרי 1, ביוני)". ביום 27, ביולי 2016 נתן בית המשפט העליון צו על תנאי המורה למדינה לבוא ולהסביר מדוע שלא לבטל את סעיף 2 (ב) ("כבילת היחס") לחוק ואת סעיף 4(1) (אי הכרה בהוצאה המס), ומדוע לא יקבע במפורש כי זכויות העבר אינן נפגעות. לפרטים נוספים ראה [ביאור 8](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

מניתוח ראשוני של הוראות החוק, עולים הסיכונים המפורטים להלן, אשר מוקדם עדיין בשלב זה להעריך את השפעתם.

- סיכון בטווח הקצר לפרישת מנהלים המועסקים בחוזה אישי ברמות ניהוליות שונות.
- עמימות אשר קיימת בנוסח החוק שנוצרה בעקבות חקיקת החוק, עלולה להביא לתביעות משפטיות בקשר עם יישומו על-ידי הבנק.
- תיתכן פגיעה ביכולת הבנק לשמר מנהלים ועובדים בכירים בארץ ובחו"ל ובכלל זה יכולתו להתחרות בתנאי ההעסקה שמציעות חברות בתעשיות שהחוק אינו חל עליהן.
- תיתכן פגיעה ביכולת הבנק לגייס מחוץ לבנק עובדים בעלי כישורים מיוחדים כגון בתחומי הטכנולוגיה, וכיוצא בזה אנשי מקצוע אשר פוטנציאל ההשתכרות והקידום שלהם בתעשיות אחרות נותר גבוה באופן משמעותי מאלה שבתחום הפיננסי ביום שלאחר כניסת חוק הגבלת התגמול לתוקף.

להרחבה בנושא סיכון רגולציה וחקיקה ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון כלכלי^{ח.ב}

זיהוי גורמי הסיכון בסביבה הכלכלית נעשה על-ידי המחלקה הכלכלית תוך מעקב אחר נתונים כלכליים ופיננסיים שוטפים בארץ ובעולם, והערכה מקצועית של המשמעותיות הנגזרות מנתונים אלו. המחלקה ממפה ומדווחת על הסיכונים הפוטנציאליים במשק ובשווקים הפיננסיים לצוותים ולוועדות הרלוונטיים.

במקביל עורכת המחלקה סט תרחישי קיצון בעלי הסתברות להתממשות עתידית, אף אם נמוכה, שלהערכתה עשויות להיות להם השלכות כלכליות ופיננסיות משמעותיות על המשק ועל הבנק. תרחישי הקיצון מתעדכנים מדי שנה בהתאם למפת הסיכונים, התרחישים מאושרים על-פי הנהלים על-ידי הגורמים המוסמכים לכך. בד בבד, המחלקה הכלכלית בוחנת שורה של "נורות אזהרה" שעשויות לאותת על עלייה בהסתברות לאירוע של תרחיש קיצון. דיווח על נורות האזהרה מבוצע באופן שוטף לצוות ההנהלה לניהול סיכונים. הבנק מתרגם את תנאי השוק בתרחיש להשפעה על פעילותו העסקית בהתאם לתחומי הסיכון השונים, ובוחן את ההשפעה על הרווחיות, ההון והלימות ההון.

סיכון כלכלי – מצב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, או ממצבים גיאופוליטיים שעלולים להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלול להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

צמיחת המשק הואטה במחצית הראשונה של השנה, בהשפעת ירידה חדה של יצוא הסחורות. על-פי נתוני הלמ"ס הצמיחה ברבעון הראשון הסתכמה בשיעור שנתי של 1.7% והיצוא ללא יהלומים וחברות הזנק ירד בשיעור שנתי של 5.3%. נתוני סחר חוץ לרבעון השני המשיכו להראות ירידה ביצוא הסחורות, ועל סמך הנתונים שפורסמו עד כה נראה כי הצמיחה ברבעון השני תהיה נמוכה גם כן. שוק העבודה המשיך להפגין עצמה - שיעור האבטלה ירד לרמה של 4.8% בחודש מאי והשכר הממוצע במשק במגמת עלייה. מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השני (מדד ידוע) בשיעור של 0.5%, אם כי יש לציין שעליית המדד מיוחסת בעיקר לגורמים עונתיים. ב-12 החודשים האחרונים מדד המחירים לצרכן עדיין ירד בשיעור של 0.8%. מחירי הדירות המשיכו לעלות ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו במאי ב-7.8%. היקף רכישת הדירות החדשות נותר גבוה, אם כי ניכרת ירידה ברכישת דירות לצרכי השקעה, לאחר העלאת מס הרכישה אשתקד.

סיכון כלכלי – מצב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקית. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

השווקים הגלובליים אופיינו בתנודתיות גבוהה במחצית הראשונה של השנה, בין השאר על רקע התפתחויות פוליטיות. שנת 2016 נפתחה באופן שלילי בשוקי ההון בעולם על רקע החשש מהאטה בשווקים המתעוררים ובעיקר בסין. המשך הירידה במחיר הנפט בעולם, ואי-הוודאות בקשר למדיניות הריבית של הפד בארצות-הברית העיבו אף הם על השווקים הפיננסיים. מחירי הנכסים המאופיינים בסיכון כמו מניות ואגרות-חוב חברות רשמו ירידות שערים חדות. מנגד, נרשמו ביקושים לאגרות-חוב ממשלתיות, תוך ירידה ניכרת בתשואות לפדיון לטווחים הארוכים. המגמה השלילית בלטה בענפי הפיננסיים, והבנקאות בפרט, על רקע ביצועים שליליים בחלק מהבנקים המסחריים הגדולים והידועים ביותר באירופה. הדבר בא לידי ביטוי בירידה חדה במחיר מניות בנקים ובעלייה בפרמיות הסיכון המגולמות בתשואות לפדיון על אגרות-החוב שלהם. רווחיות הבנקים באירופה נפגעה כתוצאה משילוב מספר גורמים: רגולציה הדוקה שצמצמה פעילות בחלק ממגזרי הפעילות, קנסות גדולים שהוטלו על הבנקים והריבית השלילית של הבנקים המרכזיים באירופה. קובעי המדיניות באירופה ובמדינות המערב האחרות ערים לחשיבות של שמירה על אמינות גבוהה של מערכת הבנקים בעיני הציבור, ובחלק מהמקרים אף יצאו בהצהרות תמיכה בהם, וזאת על מנת להבטיח את המשך ההתאוששות בצד הריאלי ללא זעזועים במערכת הפיננסית.

ברבעון השני של השנה החששות החלו לקטון בין השאר על רקע נתונים חיוביים יותר בארצות-הברית ובשווקים המתעוררים ועלייה במחיר הנפט. המדיניות המוניטרית הוסיפה להיות מרחיבה מאוד ותמכה בשיפור בשווקים הפיננסיים. הפד לא המשיך להעלות את הריבית ובאירופה הבנק המרכזי הרחיב את רכישות אגרות-החוב בשווקים וכלל בהן גם אגרות-חוב קונצרניות. ב-23 לחודש יוני אזרחי בריטניה החליטו במשאל עם להיפרד מהאיחוד האירופי. תוצאות המשאל הביאו לתנודתיות גבוהה בשווקים הפיננסיים למספר ימים. ההערכות הן שכלכלת בריטניה צפויה להאט בטווח הקצר ואילו פגיעה מצומצמת יותר צפויה בגוש האירו.

בהתאם לכך ולמצב המשק בישראל, הבנק ממשיך לנטר את הסיכונים והמגזרים אשר עשויים להיות מושפעים משינויים אלה, ומתאים את מדיניותו ופעילותו הבקרה לפי צורך. בין היתר, הבנק בוחן את נירות-ערך בתיק ההשקעות בישראל ובחז"ל, את החשיפה למוסדות פיננסיים זרים, וכן מוקדי סיכון בתיק האשראי העלולים להיות מושפעים מן ההתפתחויות. הבנק עומד באופן שוטף בדרישות הנזילות כנדרש מהוראות הפיקוח.

סיכון אסטרטגי.ח.ג

סיכון אסטרטגי הנו סיכון מהותי עכשווי או עתידי לרווחים, הון, מוניטין או מעמד שעשוי להיגרם בעקבות שינויים בסביבה העסקית, החלטות עסקיות שגויות, יישום בלתי נאות של אסטרטגיה או החלטות עסקיות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים (לדוגמה מהלכי מתחרים), כלכליים או טכנולוגיים.

הסיכון האסטרטגי הנו פונקציה של התאמת היעדים האסטרטגיים של הארגון לסביבת פעילותו, התאמת התוכניות העסקיות שפותחו על מנת להשיג יעדים אלו, הקצאת המשאבים, ואיכות היישום.

להרחבה בנושא הסיכון האסטרטגי ראה [הדיווח השנתי](#).

סיכון סביבתי.ח.ג

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו-כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מייחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

להרחבה בנושא הסיכון הסביבתי ראה [הדיווח השנתי](#).

ה. סיכון נזילות

סיכון נזילות – סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים או עתיד לציבות הבנק ולרווחיו, הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק מוגדר כיכולתו של הבנק לעמוד בפירעון התחייבויותיו במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תוכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון המימון – הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות ולאור מקורות המימון המפורטים להלן, אין הבנק רואה בסיכון זה לכשעצמו סיכון מהותי. הבנק מייחס חשיבות רבה לגיוס מקורות יציבים בעלי פיזור גבוה.

טבלה ה.1: יחס כיסוי הנזילות – תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016

סך ערך משוקלל**	סך ערך לא משוקלל*	
סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
101,192		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים		
14,212	186,060	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,884	57,687	פיקדונות יציבים
10,133	88,164	פיקדונות פחות יציבים
1,195	40,209	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
69,175	111,914	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
		פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
353	1,413	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
68,504	110,183	חובות לא מובטחים
318	318	מימון סיטונאי מובטח
-	38	דרישות נזילות נוספות, מזה:
20,397	114,485	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
9,986	11,749	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
-	-	קווי אשראי ונזילות
10,411	102,736	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
11,435	11,435	מחויבויות מימון מותנות אחרות
2,100	56,885	סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים
117,319		
תזרימי מזומנים נכנסים		
635	635	הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
18,479	26,606	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
9,019	15,875	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
28,133	43,116	סך-הכל תזרימי מזומנים נכנסים
יחס כיסוי נזילות (%)		
101,192		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
89,186		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
113%		

* ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על-ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.

** ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.

*** ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

יחס כיסוי הנזילות - תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015

סך ערך לא משוקלל*	סך ערך משוקלל**	
סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
90,364		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים		
13,584	179,369	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,771	55,424	פיקדונות יציבים
9,621	83,935	פיקדונות פחות יציבים
1,191	40,010	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
71,858	114,036	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
		פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
369	1,477	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
71,299	112,369	חובות לא מובטחים
190	190	מימון סיטונאי מובטח
39	198	דרישות נזילות נוספות, מזה:
21,355	118,584	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
11,439	13,882	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
-	-	קווי אשראי ונזילות
9,916	104,702	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
10,994	10,994	מחויבויות מימון מותנות אחרות
2,309	56,888	סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים
120,139		
תזרימי מזומנים נכנסים		
109	109	הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
18,095	26,324	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
10,408	17,466	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
28,612	43,898	סך-הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם***		
90,364		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
91,527		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
99%		יחס כיסוי נזילות (%)

* ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על-ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.

** ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.

*** ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

יחס כיסוי הנזילות - תאגיד בנקאי בע"מ וחברות מאוחדות שלו לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2015

סך ערך משוקלל**	סך ערך לא משוקלל*	
סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה		
77,939		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים		
12,539	169,953	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
2,715	54,308	פיקדונות יציבים
8,609	74,898	פיקדונות פחות יציבים
1,215	40,747	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
69,211	111,155	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
347	1,389	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
67,956	108,859	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
908	907	חובות לא מובטחים
92		מימון סיטונאי מובטח
44,794	137,986	דרישות נזילות נוספות, מזה:
34,570	38,172	תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
10,224	99,814	קווי אשראי ונזילות
8,493	8,493	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
3,628	59,849	מחויבויות מימון מותנות אחרות
138,757		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים		
174	174	הלוואות מובטחות (למשל עסקות מכר חוזר)
16,285	24,138	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
33,958	41,284	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
50,417	65,596	סך-הכל תזרימי מזומנים נכנסים
יחס כיסוי נזילות (%)		
77,939		סך-הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
88,340		סך-הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
88%		יחס כיסוי נזילות (%)

* ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על-ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.

** ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים), על בסיס שלוש תצפיות חודשיות בהתאם להוראות המעבר.

*** ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו-(2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן הוגדר תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים הבאים (המכנה). תזרים זה כולל, בין היתר, משיכה מסוימת של פיקדונות מסוגים שונים בהתאם למקדמים בתרחיש, ניצול מסוים של מסגרות אשראי שהבנק העמיד ועוד, בניכוי פירעונות במהלך החודש של אשראי שהבנק העמיד במקדמים מסוימים וכו'. הסיווגים של אגרות-החוב, סוגי הפיקדונות, סוגי המסגרות וכו' ומקדמיהם נקבעו בהוראה.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 בינואר 2016 הדרישה המזערית גדלה ל-80% ותגדל ל-100% החל מיום 1 בינואר 2017. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימליות אלו. הדרישות חלות הן בסך המטבעות והן במטבע-חוץ בנפרד, הן ברמת התאגיד הבנקאי "סולו" והן ברמת המאוחד, וחישוב היחס מבוצע בהתאם. תאגיד בנקאי אשר אינו עומד ביחס נדרש לדווח באופן מיידי לפיקוח על הבנקים, ולאחר שלושה ימי חריגה להגיש תוכנית לעמידה בדרישה המזערית. היחס בתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב יומית, ומדווח בדוח כממוצע התצפיות היומיות. היחס במאוחד ובחברות בנקאיות עיקריות מחושב, בהתאם להוראות המעבר, מדי חודש, ומדווח כממוצע שלוש התצפיות החודשיות. חברות כרטיסי אשראי פטורות מחישוב עצמאי אך נכללות בנתוני המאוחד.

ככלל, כללי החישוב של יחס כיסוי הנזילות על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 מחמירים מהמודלים הפנימיים החלים בבנק. היחס הממוצע במהלך הרבעון עומד על 113% במאוחד (כאמור, ממוצע של שלוש תצפיות חודשיות) ו-107% בתאגיד הבנקאי "סולו" (ממוצע התצפיות היומיות), כאשר הדרישה המזערית היא 80%. היחס עלה במהלך הרבעון ביחס לרבעון הקודם בזכות גידול בפיקדונות קמעונאיים ואחרים וגיוס אגרות-החוב שבוצע בסוף הרבעון הקודם, שהביאו לגידול בנכסים הנזילים. קיימת תנודתיות מסוימת בין הימים במהלך החודש ותחלופה בין שקלים למטבע-חוץ, בעיקר בעקבות פעילות בנגזרים.

לפירוט והרחבה בנושא סיכון הנזילות ראה [הדיווח השנתי על הסיכונים](#).

טבלה ה.2: פירוט נכסים נזילים לפי רמות כנדרש בהוראות באזל^{מ.ג}

ממוצע לרבעון הדוח	יתרה לתאריך הדוח	
100,298	99,627	נכסי רמה 1
325	355	נכסי רמה 2א
569	504	נכסי רמה 2ב
101,192	100,485	סך-הכל HQLA

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2015	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015	
88,704	91,261	נכסי רמה 1
1,120	1,132	נכסי רמה 2א
540	503	נכסי רמה 2ב
90,364	92,896	סך-הכל HQLA

קיימת מגבלה רגולטורית בשוויץ ובניו-יורק על השימוש ברזרבת הנזילות בישויות אלו, תרחישי הבנק מניחים שימוש בנזילות חברות הבת/סניף ניו-יורק בהתחשב במגבלות של כל ישות.

טבלה ה.3: נכסים זמינים משועבדים ולא משועבדים* ח.ג.

יתרת שווי הוגן ליום 30.06.16		
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד**	סך היתרה במאזן
65,966	2,517	68,483
41,269	7,815	49,084
5,797	700	6,497
587	-	587
4,691	-	4,691
1,304	-	1,304
3,112	43	3,155
2,402	-	2,402
59,162	8,558	67,720

* כמו-כן משועבדים נכסים אחרים בסך של 946 מיליוני ש"ח.
** כולל שיעבוד בעודף.

יתרת שווי הוגן ליום 31.12.15		
מזה: לא משועבד	מזה: משועבד**	סך היתרה במאזן
62,192	2,784	64,976
34,506	9,136	43,642
5,071	551	5,622
634	-	634
4,737	-	4,737
2,048	-	2,048
3,625	42	3,667
2,534	-	2,534
53,155	9,729	62,884

* כמו-כן משועבדים נכסים אחרים בסך של 741 מיליוני ש"ח.
** כולל שיעבוד בעודף.

צחי כהן

משנה למנהל הכלכלי,

ממונה על החטיבה לניהול סיכונים

ארי פינטו

המנהל הכלכלי

יאיר סרוסקי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 10 באוגוסט 2016